

OBEC ORAVSKÉ VESELÉ

NÁVRH

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Obce Oravské Veselé

Návrhový proces plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja.	
Vyvesené na úradnej tabuli obce dňa:	22.11.2024
Zverejnené na webovej stránke obce dňa:	22.11.2024
Začiatok pripomienkového konania dňa:	22.11.2024
Ukončenie pripomienkového konania dňa:	
Počet doručených pripomienok:	
Vyhodnotenie pripomienok dňa:	
Zvesené z úradnej tabule obce dňa:	

Doručovanie pripomienok k návrhu plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja:

- listinne na adresu: Obec Oravské Veselé, 029 62 Oravské Veselé 374
- elektronický na adresu: prednosta@oravskevesele.sk

Schvaľovací proces plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja.	
Uznesením Obecného zastupiteľstva Oravské Veselé dňa:	
Počet poslancov OZ Oravské Veselé:	9
Počet prítomných poslancov OZ na rokovaní :	
Počet hlasov za návrh:	
Zverejnené na úradnej tabuli a webovej stránke obce dňa:	
Zvesené z úradnej tabule obce dňa:	
Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce nadobúda účinnosť dňa:	

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Obec Oravské Veselé

NÁZOV:	PLÁN HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE	
SÍDLO:	Obec Oravské Veselé, Oravské Veselé 374, 029 62 Oravské Veselé	
IČO:	00650498	
DIČ:	2020573489	
ŠTATUTÁRNY ORGÁN:	Ing. Albín Maslaňák	
EMAIL:	starosta.maslanak@oravskevesele.sk	
TELEFÓN:	0905 802 885	

Obsah	
ÚVOD	6
1. PROGRAM ROZVOJA OBCE ORAVSKÉ VESELÉ	6
1.1 ÚČEL PROGRAMU ROZVOJA OBCE A JEHO PRÍPRAVA.....	6
1.2 ZÁMER SPRACOVANIA PROGRAMU ROZVOJA OBCE	7
1.3 HARMONOGRAM SPRACOVANIA PROGRAMU ROZVOJA OBCE	7
1.4 VÝCHODISKOVÉ KONCEPČNÉ DOKUMENTY	8
1.5 ZOZNAM ANALYZOVANÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV	8
1.6 HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PLÁNU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA	8
1.7 OSNOVA PROGRAMU ROZVOJA OBCE	15
2. ANALYTICKÁ ČASŤ – ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCI ORAVSKÉ VESELÉ.....	16
2.1 PREHLAD ZÁKLADNÝCH ÚDAJOV.....	16
2.2 GEOGRAFICKÁ POLOHA OBCE	16
2.3 HISTÓRIA OBCE	17
2.4 SYMBOLY OBCE	18
2.5 ZAČLENENIE OBCE DO MIKROREGIÓNU	18
3. ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA – KRAJINA	18
3.1 CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA OBCE A VYUŽITIE KRAJINY.....	18
4. OBYVATEĽSTVO	20
4.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV	20
4.2 VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV	20
4.3 VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV	21
4.4 ZAMESTNANOSŤ OBYVATEĽOV.....	21
4.5 DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND	22
5. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A ZÁZEMIE.....	22
5.1 ZDRAVOTNÉ A SOCIÁLNE SLUŽBY	22
5.2 OSTATNÉ SLUŽBY A OBCHODY	23
6. ŠKOLSTVO	23
7. EKONOMIKA A RIADENIE SAMOSPRÁVY.....	24
7.1 EKONOMICKÁ KONDÍCIA OBCE	24
7.2 RIADENIE SAMOSPRÁVY	26
8. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	26
8.1 STAV TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY	26
8.2 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	28

8.3 DOBROVOĽNÁ POŽIARNA OCHRANA.....	28
9. KULTÚRA A ŠPORT	29
10. STAV PROJEKTOVEJ PRIPRAVENOSTI.....	29
11. ZHODNOTENIE VNÚTORNÉHO PROSTREDIA OBCE	30
12. ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA – EKONOMICKÉ SUBJEKTY A ZAMESTNÁVATELIA V OBCI, MIKROREGIÓNE.....	31
12.1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA VÝVOJA NEZAMESTNANOSTI V OBCI.....	31
12.2 PODNIKATEĽSKÉ ZÁZEMIE.....	31
12.2.1 ODVETVOVÉ ZAMERANIE PODNIKATEĽOV V OBCI.....	32
12.2.2 NAJVÝZNAMNEJŠÍ ZAMESTNÁVATELIA V OBCI A OKOLÍ	32
13. NEPODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY	32
13.1 MIMOVLÁDNE ORGANIZÁCIE	32
13.2 SPOLKY A ZÁUJMOVÉ ORGANIZÁCIE	33
14. DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA	34
15. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	34
15.1 PRÍRODA A KRAJINA.....	34
15.2 PÔDA.....	34
16. HISTORICKÉ A KULTÚRNE PAMÄTIHODNOSTI, PRÍRODNÉ ÚKAZY A POZORUHODNOSTI.....	35
17. ZHODNOTENIE VONKAJŠÍCH VPLYVOV OBCE.....	35
17.1 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	36
18. STRATEGICKÁ ČASŤ – VYMEDZENIE POJMOV	39
18.1 VÍZIA OBCE	39
18.2 PRIORITY, CIELE.....	39
18.3 OPATRENIA, AKTIVITY.....	39
19. VÍZIA OBCE	40
20. PRIORITY A CIELE	40
20.1 PRIORITA: ĽUDIA A KVALITA ŽIVOTA	40
20.2 PRIORITA: TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	41
20.3 PRIORITA: EKONOMICKÝ ROZVOJ A RIADENIE OBCE.....	43
20.4 HIERARCHIA STRATEGICKÝCH CIEĽOV A PRIORÍT	45
21. PROGRAMOVÁ ČASŤ – PREHLAD OPATRENÍ A AKTIVÍT.....	46
21.1 PRIORITA 1 – ĽUDIA A KVALITA ŽIVOTA	46
21.2 PRIORITA 2 – TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	51
22. INDIKÁTORY OPATRENÍ	59

23. REALIZAČNÁ ČASŤ – MANAŽMENT PROGRAMU ROZVOJA OBCE	62
24. MONITOROVANIE A HODNOTENIE PROGRAMU ROZVOJA OBCE	63
24.1 MONITOROVANIE PROGRAMU ROZVOJA OBCE.....	63
24.2 HODNOTENIE PROGRAMU ROZVOJA OBCE.....	64
25. KOMUNKÁCIA PROGRAMU ROZVOJA.....	65
26. AKČNÝ PLÁN NA ROKY 2018 - 2019.....	65
27. FINANČNÁ ČASŤ	70
28. SCHVÁLENIE PROGRAMU ROZVOJA OBCE.....	71

ÚVOD

- (1) Obec Oravské Veselé začala plánovať svoj rozvoj v roku 2006, keď prijala prvý dokument Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR). Tento plán sa ukázal ako efektívny, pretože aktivity a projekty boli realizované koordinovane a nie náhodne. Obec úspešne využila viaceré projekty a granty na svoj rozvoj. Platnosť pôvodného plánu trvala do konca roku 2018 s výhľadom do roku 2024. V programovacom období 2018 – 2024, s presahom do ďalších rokov, sa obec rozhodla vytvoriť nový plán v súlade s platnou legislatívou.
- (2) Program rozvoja obce Oravské Veselé je strategický dokument, ktorý hodnotí dosiahnuté ciele z predchádzajúceho obdobia, analyzuje kľúčové aspekty života v obci a navrhuje dlhodobé priority a opatrenia pre jej ďalší rozvoj. Cieľom je koordinovať aktivity v obci tak, aby sa riešili spoločné problémy všetkých jej obyvateľov. Tento program vychádza z dôkladnej znalosti miestnych podmienok, mapuje dostupné zdroje a usiluje sa o dosiahnutie verejného prospechu. Zároveň sa snaží využívať silné stránky a príležitosti obce, pričom minimalizuje slabiny, aby stanovila reálne a dosiahnuteľné ciele.

1. PROGRAM ROZVOJA OBCE ORAVSKÉ VESELÉ

1.1 ÚČEL PROGRAMU ROZVOJA OBCE A JEHO PRÍPRAVA

- (1) Hlavným cieľom pri tvorbe Programu rozvoja obce je zohľadnenie toho, že zdroje – finančné, materiálne aj ľudské – sú obmedzené, a preto je nutné ich plánovať tak, aby priniesli maximálny úžitok pre obec a jej obyvateľov. Predchádzajúce skúsenosti ukázali, že dobrý manažment umožňuje dosiahnuť tento cieľ.
- (2) Program rozvoja obce Oravské Veselé do roku 2024 predstavuje strednodobý plán na pokračovanie v dlhodobých procesoch, ktoré zlepšujú sociálno-ekonomické podmienky v obci. Slúži ako návod na realizáciu individuálnych projektov, či už obecných, podnikateľských alebo spoločenských, ktoré spoločne prispievajú k rozvoju obce. Zároveň poskytuje základ pre odôvodnenie finančných požiadaviek pri získavaní štátnych zdrojov a je nevyhnutným dokumentom pre čerpanie dotácií z fondov Európskej únie (EÚ).
- (3) Spracovanie tohto rozvojového dokumentu zveril starosta obce odborníkom z firmy Samospravanakluc.sk, ktorí majú dlhoročné skúsenosti s aktivitami v prospech obcí. Spolu vytvorili pracovnú a riadiacu skupinu, pričom hlavným partnerom spracovateľa bolo obecné zastupiteľstvo. To pri príprave programu prihliadalo na potreby rozvoja obce, ako aj na záujmy podnikateľov a ďalších subjektov, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú rozvoj regiónu. Program rozvoja obce tak svojím obsahom reflektuje potreby obce i všetkých subjektov v jej rámci.

1.2 ZÁMER SPRACOVANIA PROGRAMU ROZVOJA OBCE

Názov dokumentu	Program rozvoja obce Oravské Veselé na roky 2025 - 2030
Forma spracovania	Program rozvoja obce Oravské Veselé bol spracovaný "na kľúč" v spolupráci s predstaviteľmi zapojenými do jeho prípravy a tvorby. Pri jeho tvorbe bola použitá kombinácia odborných a komunitných metód, kde poslanci aktívne dopĺňali a pripomienkovali jednotlivé časti s cieľom dosiahnuť čo najširší konsenzus o smerovaní rozvoja obce. Informácie pochádzali z viacerých zdrojov, ako obecný úrad, Štatistický úrad, katastrálny odbor okresného úradu a ďalšie. Spracovatelia čerpali z poznatkov manažmentu obce a využili návrhy, ktoré vzišli zo stretnutí s riadiacou a pracovnou skupinou. Program je plne v súlade s dokumentmi vyššieho územného celku a platnou legislatívou.
Riadenie procesu spracovania	Proces spracovania aktualizácie Programu rozvoja obce koncepčne aj metodicky riadil spracovateľ: Samospráva na Kľúč, s. r. o. Manažéri za spracovateľa: Mgr. Lukáš Lakatoš a Dominik Čuchran Riadiaca skupina: Ing. Albín Maslaňák a Ing. Juraj Ligoš Pracovná skupina: Mgr. Alena Machyňáková, Mgr. Renáta Stašáková, Helena Rydzoňová, Jana Fáberová
Obdobie spracovania	Program rozvoja obce bol spracovaný v období júl – október 2024
Financovanie spracovania	Program rozvoja obce bol spracovaný v nadväznosti na Zmluvu o dielo medzi obcou a spracovateľom za dohodnutú cenu za dielo.

Zdroj: spracovateľ

1.3 HARMONOGRAM SPRACOVANIA PROGRAMU ROZVOJA OBCE

Termín: júl – október 2024	VII.	VIII.	IX.	X.
Úvod				
Analytická časť				
Strategická časť				
Programová časť				
Realizačná časť				
Finančná časť				
Záver				

Zdroj: spracovateľ

1.4 VÝCHODISKOVÉ KONCEPČNÉ DOKUMENTY

- (1) Právnym rámcom spracovania Programu rozvoja obcí sú ustanovenia zákona č. 539/2008 Z .z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Rovnako dôležitým východiskom pre Program rozvoja obce je viacročný rozpočet obce, strategická časť Programu zohľadňuje aj Územný plán obce Oravské Veselé.

1.5 ZOZNAM ANALYZOVANÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Partnerská dohoda SR na roky 2021 – 2027	2021	nadnárodná	www.mindop.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	národná	www.mindop.sk
Integrovaný regionálny operačný program „IROP“	2021	národná	www.mindop.sk

Zdroj: spracovateľ

1.6 HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PLÁNU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

- (1) V roku 2018 bol spracovaný Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Oravské Veselé (PHSR) na roky 2018-2024. Od prijatia prvého PHSR prešla obec viacerými pozitívnymi zmenami a realizovala množstvo rozvojových projektov, ktoré zlepšili kvalitu života obyvateľov aj návštevníkov obce. Od prijatia prvého PHSR prešla obec viacerými pozitívnymi zmenami a realizovala množstvo rozvojových projektov, ktoré zlepšili kvalitu života obyvateľov aj návštevníkov obce a regiónu. Obec sa úspešne zapojila do prípravy a realizácie viacerých investičných projektov a grantov, ktoré by bez tejto finančnej pomoci nebolo možné uskutočniť. Vďaka nenávratným finančným prostriedkom a grantom mohla obec realizovať prioritné investície, na ktoré by z vlastných zdrojov ťažko našla financie. Podrobné hodnotenie realizácie pôvodného PHSR je uvedené v priloženej tabuľke.

Tabuľka Hodnotenie realizovaných investícií veľkosť tabuľky prispôbime počtu projektov.

Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu		Rok Realizácie
Číslo zmluvy: KŽP-PO4-SC431-2015-6/140 Operačný program: Kvalita životného prostredia KÓD projektu: 310041A186			Zníženie energetickej náročnosti viacúčelovej budovy v obci Oravské Veselé.		2016/2017 /2018
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis	

231125,62 €	212426,10 €	212426,10 €	18699,52 €	Cieľom zlepšenie tepelnotechnických vlastností administratívnej budovy v obci prostredníctvom zateplenia obvodového plášťa, výmenou nevyhovujúcich výplní otvorov a zateplením strechy, vrátane výmeny strešnej krytiny.
Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu	Rok Realizácie
Ministerstvo financií SR. Dotácia na individuálne potreby obce.			Rekonštrukcia a modernizácia interiéru budovy Viacúčelovej haly.	2017/2018/2019
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis
14850 €	13500 €	13500 €	1350 €	Rekonštrukcia priestoru hlavného vstupu budovy Obecného úradu a spoločenskej sály. Rekonštrukcia sociálneho zariadenia určeného pre verejnosť.
Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu	Rok Realizácie
MF/013971/2019-442 Ministerstvo financií SR. Dotácia na individuálne potreby obcí.			Rekonštrukcia kongresovej sály vo Viacúčelovej budove – Kultúrnom dome.	2019
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis
15 000,00 €	10 000,00 €	10 000,00€	1000 €	Rekonštrukcia priestorov kongresovej sály. Elektroinštalácia, výmena podlahy, inštalácia ozvučenia a osvetlenia.
Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu	Rok Realizácie
Zmluva č. 39023 Poskytovateľ: Dobrovoľná požiarna ochrana SR Finančná dotácia je určená prísne účelovo viazaná na zabezpečenie potrieb a akcieschopnosti Dobrovoľného hasičského zboru obce Oravské Veselé.			Zabezpečenie materiálo-technického vybavenia DHZO, na osobné ochranné pracovné prostriedky pre členov DHZO, odbornú prípravu členov DHZO a zabezpečenie servisu – opravy a nákup náhradných dielov na techniku a požiarne motorové vozidlá.	2019
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis
3 394 €	3000 €	3000 €	394 €	Prostriedky z dotácie použila obec na financovanie podpory DHZ obce

				v súlade s celoplošným rozmiestnením síl a prostriedkov hasičských jednotiek na území SR.
Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu	Rok Realizácie
ŽSK číslo: 165/O/OK-2019 Program výzvy: Kultúra Podprogram výzvy: Živá kultúra			Medzinárodné maliarske sympóziu Ignáca Kolčáka.	2019
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis
1800,00 €	1500 €	1500 €	300,00 €	5. ročník Medzinárodného maliarskeho sympózia Ignáca Kolčáka. Sympóziu spojené s tvorbou diel z Oravského prostredia a následná výstava prác organizovaná v spolupráci s Umeleckou besedou a výtvarníkmi pod vedením akad. Maliara Doc. Stanislava Harangóza. Sympóziu končilo vernisážou a výstavou diel zúčastnených autorov.
Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu	Rok Realizácie
CEZ ÚV SR:759/2019 Č.projektu:PRS-1335/2019/2 Úrad vlády SR. Dotácia na detské ihrisko v obci.			Nové detské ihrisko v obci.	2019
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis
8 000,00 €	8 000,00 €	8 000,00€	400 €	Dotácia bola použitá na nákup športovej výbavy detského ihriska a to nových hracích prvkov na detské ihrisko.
Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu	Rok Realizácie
Číslo zmluvy: OPKZP-PO1-SC111-2017-23/235 Operačný program: Kvalita životného prostredia. Ministerstvo životného prostredia SR. Obstaranie kompostérov na kompostovanie v domácnosti.			Predchádzanie vzniku odpadu kompostovaním.	2019
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis
89 160,00€	84 438,92 €	84 438,92 €	8 850,00 €	Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich

				prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora vzniku predchádzania vzniku odpadov. Predchádzanie vzniku biologický rozložiteľných komunálnych odpadov. Nakladanie s domovým odpadom vrátane opatrení na minimalizáciu, triedenie, recykláciu.
Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu	Rok Realizácie
Zmluva č. 3200569 Poskytovateľ: Dobrovoľná požiarna ochrana SR Finančná dotácia je určená prísne účelovo viazaná na zabezpečenie potrieb a akcieschopnosti Dobrovoľného hasičského zboru obce Oravské Veselé.			Zabezpečenie materiálno-technického vybavenia DHZO, na osobné ochranné pracovné prostriedky pre členov DHZO, odbornú prípravu členov DHZO a zabezpečenie servisu – opravy a nákup náhradných dielov na techniku a požiarné motorové vozidlá.	2020
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis
3 259 €	3000 €	3000 €	259 €	Prostriedky z dotácie použila obec na financovanie podpory DHZ obce v súlade s celoplošným rozmiestnením síl a prostriedkov hasičských jednotiek na území SR.
Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu	Rok Realizácie
Číslo zmluvy: PHZ-OPK1-2019-003406 Ministerstvo vnútra SR. Technické zhodnotenie budovy požiarnej zbrojnice.			Technické zhodnotenie objektu požiarnej zbrojnice Oravské Veselé 336.	2022
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis
11 827,00 €	11 264,06 €	11 264,06€	563,20 €	Rekonštrukcia existujúcej hasičskej zbrojnice s cieľom skvalitniť priestor a zhodnotiť budovu, vybudovanie nových priestorov pre členov hasičského zboru.
Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu	Rok Realizácie
Zmluva č. 3210533 Poskytovateľ: Dobrovoľná požiarna ochrana SR			Zabezpečenie materiálno-technického vybavenia DHZO, na osobné ochranné pracovné	2021

Finančná dotácia je určená prísne účelovo viazaná na zabezpečenie potrieb a akcieschopnosti Dobrovoľného hasičského zboru obce Oravské Veselé.			prostriedky pre členov DHZO, odbornú prípravu členov DHZO a zabezpečenie servisu – opravy a nákup náhradných dielov na techniku a požiarne motorové vozidlá.		
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis	
3158 €	3000 €	3000 €	158,30 €	Prostriedky z dotácie použila obec na financovanie podpory DHZ obce v súlade s celoplošným rozmiestnením síl a prostriedkov hasičských jednotiek na území SR.	
Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu		Rok Realizácie
Číslo zmluvy: IROP-Z-302021J145-222-13 Kód projektu:302021J145 Operačný program: integrovaný regionálny operačný program. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Vybavenie učební v základnej škole.			Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov Základnej školy v Oravskom Veselom.		2020
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis	
157 874,00 €	147 409,60 €	147 409,60€	10 002,40	Investovanie do vzdelávania a zručnosti žiakov. Zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality.	
Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu		Rok Realizácie
Zmluva č. 3230597 Poskytovateľ: Dobrovoľná požiarňa ochrana SR Finančná dotácia je určená prísne účelovo viazaná na zabezpečenie potrieb a akcieschopnosti Dobrovoľného hasičského zboru obce Oravské Veselé.			Zabezpečenie materiálno-technického vybavenia DHZO, na osobné ochranné pracovné prostriedky pre členov DHZO, odbornú prípravu členov DHZO a zabezpečenie servisu – opravy a nákup náhradných dielov na techniku a požiarne motorové vozidlá.		2022
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis	
3164 €	3000 €	3000 €	3 163,90 €	Prostriedky z dotácie použila obec na financovanie podpory DHZ obce v súlade s celoplošným	

				rozmiestnením síl a prostriedkov hasičských jednotiek na území SR.
Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu	Rok Realizácie
Číslo zmluvy: 18769/2021-M_ORF Kód projektu:302021J145 Operačný program: integrovaný regionálny operačný program. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Vybavenie učební v základnej škole.			Výstavba detského ihriska „Rodinka“.	2021
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis
39 633,00 €	35 669,00 €	35 669,00€	3 964,00 €	Vytvorenie priestoru na podporu socializácie a inklúzie detí formou verejne prístupného detského ihriska.
Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu	Rok Realizácie
ŽSK číslo: 22/2022/OE/O/1.38 Poskytovateľ: Žilinský samosprávny kraj Program výzvy: Regionálne dotácie z vlastných príjmov ŽSK na rok 2022-Región Orava.			Medzinárodný maliarsky plenér Ignáca Kolčáka.	2022
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis
2000,00 €	1500 €	1500,00 €	300,00 €	8. ročník Medzinárodného maliarskeho sympózia Ignáca Kolčáka. Sympózium spojené s tvorbou diel z Oravského prostredia a následná výstava prác organizovaná v spolupráci s Umeleckou besedou a výtvarníkmi pod vedením akad. Maliara Doc. Stanislava Harangóza. Sympózium končilo vernisážou a výstavou diel zúčastnených autorov.
Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu	Rok Realizácie
zmluva č. OPKZP-PO2-SC211-2020-62/12. Operačný program: Kvalita životného prostredia. Poskytovateľ: Ministerstvo ŽP SR			Vodozádržné opatrenia v intraviláne obce Oravské Veselé.	2022
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis

197 097,00 €	171 352,81 €	171 352,81 €	16 098,56 €	Zníženie riziká povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy.
Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu	Rok Realizácie
zmluva č. IROP-CLLD-T62-512-005-002 Miestna akčná skupina Biela Orava Operačný program: Regionálny operačný program.			Komunitné centrum Pilsko-stavebné úpravy Oravské Veselé	2022
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis
42 596,89 €	39 998,48 €	39 998,48 €	2 598,41 €	Stavebné úpravy interiéru v časti komunitného centra za účelom zriadenia novej sociálnej služby založenej na komunitnom princípe pre občanov obce. Podporovanie zmysluplného trávenia voľného času, prezentovanie kultúry, zvykov, tradícií, pomoc pri uplatňovaní sa na trhu práce, prevencia nežiadúcich patologických javov v komunitách.
Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu	Rok Realizácie
Zmluva č. 3230625 Poskytovateľ: Dobrovoľná požiarna ochrana SR Finančná dotácia je určená prísne účelovo viazaná na zabezpečenie potrieb a akcieschopnosti Dobrovoľného hasičského zboru obce Oravské Veselé.			Zabezpečenie materiálno-technického vybavenia DHZO, na osobné ochranné pracovné prostriedky pre členov DHZO, odbornú prípravu členov DHZO a zabezpečenie servisu – opravy a nákup náhradných dielov na techniku a požiarné motorové vozidlá.	2023
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis
3237 €	3000 €	3000 €	3 237,64 €	Prostriedky z dotácie použila obec na financovanie podpory DHZ obce v súlade s celoplošným rozmiestnením síl a prostriedkov hasičských jednotiek na území SR.
Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu	Rok Realizácie

Zmluva č. 3240630 Poskytovateľ: Dobrovoľná požiarna ochrana SR Finančná dotácia je určená prísne účelovo viazaná na zabezpečenie potrieb a akcieschopnosti Dobrovoľného hasičského zboru obce Oravské Veselé.			Zabezpečenie materiálno-technického vybavenia DHZO, na osobné ochranné pracovné prostriedky pre členov DHZO, odbornú prípravu členov DHZO a zabezpečenie servisu – opravy a nákup náhradných dielov na techniku a požiarne motorové vozidlá.		2024
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis	
3563,00 €	3000 €	3000 €	562,92 €	Prostriedky z dotácie použila obec na financovanie podpory DHZ obce v súlade s celoplošným rozmiestnením síl a prostriedkov hasičských jednotiek na území SR.	
38 135,00 €	30 000,00 €	30 000,00 €	8 134,63 €	Odstránenie havarijného stavu multifunkčného ihriska a oprava povrchu bežeckej dráhy.	
Číslo opatrenia Názov aktivity			Názov projektu		Rok Realizácie
zmluva č. 042525/2023 Poskytovateľ: Ministerstvo investícií regionálneho rozvoja a informatizácie SR.			Riešenie migračných výziev v obci Oravské Veselé.		2023
Rozpočet projektu celkom*	Získané prostriedky, granty	Výška získaných prostriedkov*	Použité vlastné zdroje*	Popis	
54 600,00 €	54 600,00 €	54 600,00 €	0,00 €	Riešenie migračných výziev v dôsledku vojenskej agresie voči Ukrajine. Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu.	

*uvádzané v €

Zdroj: obec Oravské Veselé, 2024

1.7 OSNOVA PROGRAMU ROZVOJA OBCE

- (1) Program rozvoja obce identifikuje súčasné hlavné problémy obce, jasne stanovuje jej strategické ciele, rozvojové priority a opatrenia. Navrhne sériu postupných krokov, ktoré zabezpečujú koordináciu aktivít v rámci obce s cieľom efektívne riešiť problémy v prospech jej obyvateľov. Tento program je vypracovaný v súlade s princípmi Európskej únie, ktoré zdôrazňujú plánovanie a spoluprácu medzi verejnou správou, podnikateľským sektorom a občianskou sférou. Zároveň je v

súlade s národnými a regionálnymi koncepciami, sektorovými stratégiami, ako aj s požiadavkami na ochranu životného prostredia a kultúrneho dedičstva. Štruktúra programu zodpovedá aktuálnym potrebám obce a je prehľadne rozdelená na jednotlivé časti.

- a) Úvod
- b) Analytická časť
- c) Strategická časť
- d) Programová časť
- e) Realizačná časť
- f) Finančná časť
- g) Záver
- h) Prílohy

2. ANALYTICKÁ ČASŤ – ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCI ORAVSKÉ VESELÉ

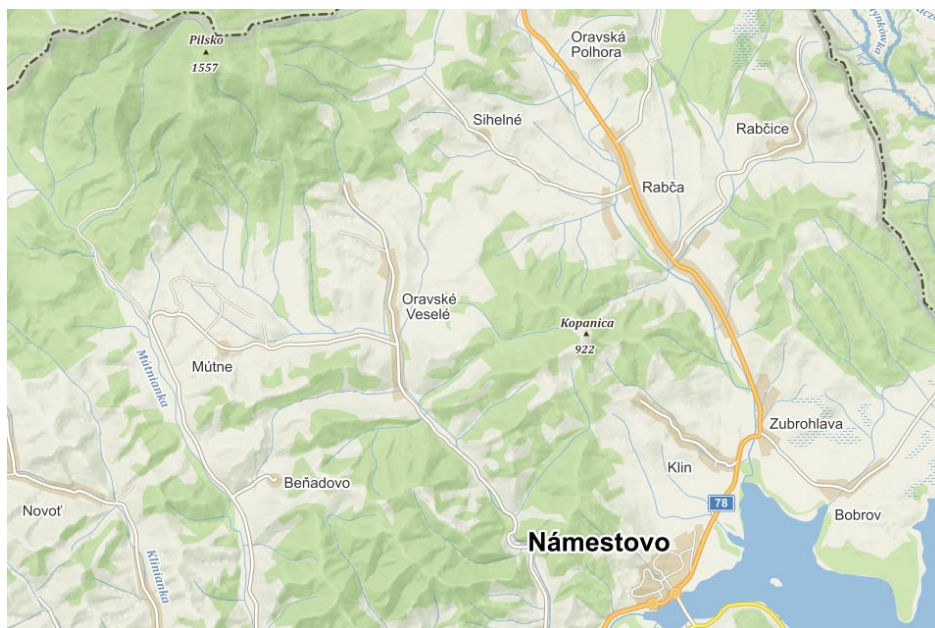
2.1 PREHĽAD ZÁKLADNÝCH ÚDAJOV

Katastrálna výmera obce: 4 121 ha

Počet obyvateľov k 31. 12. 2023: 2 949

2.2 GEOGRAFICKÁ POLOHA OBCE

- (1) Katastrálne územie obce sa nachádza vo Veselovianskej kotline pod juhovýchodnými svahmi Pilska. Hranice obce sú prevažne vedené po hrebeňoch lesných masívov a majú nepravidelný klinovitý tvar, ktorý siaha až k hranici s Poľskom. Zastavaná časť obce sa rozprestiera hlavne pozdĺž cesty III. triedy č. 52021 v dĺžke 7 km. Obec zasahuje do troch horopisných celkov vonkajších Západných Karpát: masív Pilska patrí do Oravských Beskýd, Veselovianska kotlina do Podbeskydskej brázdy a južná časť územia do Podbeskydskej vrchoviny. Obcou preteká potok Veselianska a nadmorská výška v jej strede je 755 metrov nad morom.

Obrázok 1 Mapa polohy obce Oravské Veselé

2.3 HISTÓRIA OBCE

- (1) Intenzívnejšie osídlenie severnej časti Oravy nastalo hlavne v 16. storočí, počas vlastníctva Oravského panstva Františkom Thurzom. Nové obce vznikali na základe valašského zakladacieho práva, medzi nimi aj obec Veselé. Proces jej zakladania a osídľovania bol však od začiatku komplikovaný. Lokačnú listinu získali Roman Námestovský a Poliak Matej Osčanda, pričom bola vydaná 13. augusta 1629 v kaštieli sv. Žofie Helenou Illészházyovou, dcérou Juraja Thurzu. Hoci listina obsahovala 16-ročné oslobodenie od dávok a povinností na podporu rozvoja obce, urbársky zápis už určoval konkrétne povinnosti pre šoltýsov aj sedliakov.
- (2) V roku 1751 prebehol súpis poddaného obyvateľ'stva Oravskej stolice, ktorý vo Veselom zaznamenal 302 obyvateľ'ov – 149 mužov a 153 žien. V roku 1805, počas Uhorského súpisu, tu už stálo 398 domov a žilo 439 rodín. Vzťahy medzi obcou Veselé a Oravským panstvom sa upravili 12. mája 1873, keď sa obyvatelia výkupom spod poddanskej závislosti stali slobodnými ľuďmi. Napriek tomu zostával ich život naplnený poľnohospodárskou prácou a obavami z prírodných katastrof a klimatických zmien. V roku 1903 postihla obec prírodná katastrofa, kedy ľadovec a silný vietor poškodili viacero domov a zničili úrodu, čo prinútilo mnohých obyvateľ'ov odísť.
- (3) Počas prvej svetovej vojny trpeli gazdovské hospodár'stva neustálými rekvizíciami, ktoré začali v auguste 1914. Rolníci museli predviesť kone na daňový úrad v Tvrdošíne, kde im ich zrekvirovali a odvieďli na front, spolu s ďalšími rekvizíciami obilia, zemiakov, dobytky a sena.
- (4) Prvý drevený kostol, zasvätený svätej Alžbete, bol postavený v roku 1656 a slúžil katolíkom, no od roku 1658 ho začali používať evanjelici. Počas reformácie a protireformácie kostol menil vlastníctvo medzi katolíkmi a evanjelikmi. V roku 1690 pri kostole postavili zvonnicu. Stavba nového murovaného kostola začala v roku 1805 a trvala desať rokov. Kostol bol postavený okolo starého dreveného, ktorý bol po

dokončení rozobraný. Medzi významných rodákov obce patria kňaz Ján Janoviak, vydavateľ kníh, a kňaz Maslančík, zberateľ kníh.

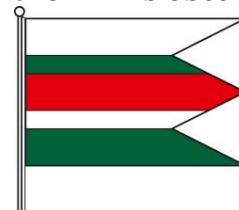
2.4 SYMBOLY OBCE

- (1) Symboly obce Oravské Veselé sú zaregistrované v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod označením O-41/1998. Erb obce zobrazuje v striebornom štíte dva zelené smrek, ktoré vyrastajú zo zelenej trávy, a medzi nimi sa nachádza drobný červený kvet so zlatým stredom na výraznej zelenej stopke.

Obrázok 2 Erb obce

- (2) Vlajka obce pozostáva z piatich vodorovných pruhov v nasledujúcich farbách: 1/4 bielej, 1/8 zelenej, 1/4 červenej, 1/8 bielej a 1/4 zelenej. Pomery strán vlajky sú 2:3 a je zakončená tromi cípmi, teda dvoma zástrihmi, ktoré siahajú do tretiny dĺžky vlajky.

Obrázok 3 Vlajka obce

2.5 ZAČLENENIE OBCE DO MIKROREGIÓNU

- (1) Obec Oravské Veselé je členom viacerých združení, vrátane mikroregiónu a Združenia miest a obcí Bielej Oravy, Združenia miest a obcí Slovenska, Združenia Euroregion Beskydy a Združenia Babia hora. Toto združenie bolo založené v roku 1992 registráciou na Ministerstve vnútra SR. Jeho hlavným cieľom je koordinovať, podporovať a realizovať spoločné záujmy a ciele v oblasti rozvoja a spoločenského života, ako aj v hospodárskom a sociálnom rozvoji mikroregiónu. Ďalšími členmi Združenia sú obce ako Babín, Beňadovo, Bobrov, Breza, Hruštín, Klin, Krušetnica, Lokca, Lomná, Mútne, Námestovo, Novot', Oravská Jasenica, Oravská Lesná, Oravská Polhora, Rabča, Rabčice, Sihelné, Ťapešovo, Vasil'ov, Vavrečka, Zákamenné a Zubrohlava.

3. ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA – KRAJINA

3.1 CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA OBCE A VYUŽITIE KRAJINY

- (1) Povrch chotára obce sa v oblasti kotliny vyznačuje pahorkatinno-vrchovinným terénom, zatiaľ čo severozápadná časť, nachádzajúca sa v Slovenských Beskydách, je hornatá. Pre toto územie sú typické rôzne biotopy: medzi vodnými živočíchmi sa vyskytujú pstruh potočný, hlaváč pásoplutvý, hlaváč obyčajný, čerebl'a obyčajná, slíž

obyčajný, lipen obyčajný, jalec obyčajný, ploska pásavá, hrúz obyčajná a ostriež riečny. Obojživelníky sú zastúpené najmä skokanom hnedým, ropuchou obyčajnou a drobnou žabou, pričom vzácnou zástupkyňou mlokov je salamandra škvrnitá. Fauna plazov zahŕňa vretenicu obyčajnú, užovku obyčajnú, jaštericu živorodú a slepúcha lámavého. Najpočetnejšími vtákmi sú orol piskľavý, bocian čierny a biely, škovránok poľný, myšiarka ušatá, chrapkáč poľný, jastrab veľký, jastrab krahulec, sokol lastovičiar, sokol myšiar, kuvíček vrabčí, kolibrík zelený a vodnár obyčajný. Medzi cicavcami sa nachádzajú vydra riečna, ondatra pižmová, dulovnica väčšia, hraboše, zajac poľný, líška, srna, lasica, hranostaj, rys ostrovida, medveď hnedý, vlk, jež, kuna hôrna a veverička. Z kopytníkov sú tu jelen a diviak.

- (2) Pestrosť druhov je obmedzená charakterom krajiny. Pôdny kryt pozostáva prevažne z lúk, pasienkov a lesných pozemkov, pričom pôdy sú kvalitné s vysokým obsahom humusu. V rámci poľnohospodárskej pôdy zaberajú najväčšiu plochu lúky a pasienky, zatiaľ čo orná pôda je zastúpená v menšej miere.

Tabuľka: Využívanie pozemkov obce

Obec Oravské Veselé	Poľno-Hospodárske pozemky	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavané plochy	Ostatné plochy	Celkom
	2 181	1 662	30	118	130	4 121
% k ploche celkom	52,9	40,3	0,7	2,9	3,2	100

Uvádzané v ha.

Zdroj: obec Oravské Veselé, 2018

Tabuľka: Využívanie poľnohospodárskej pôdy v obci

Obec Oravské Veselé	Druh pozemku					Celkom
	Orná pôda	Záhrady	Trvalé kultúry	Ovocné sady	Lúky, pastviny	
	379	0	24	0	1 778	2 181
% k ploche celkom	17,4	0	1,1	0	81,5	100

Uvádzané v ha.

Zdroj: obec Oravské Veselé, 2018

- (3) Riečnu os v chotári obce Oravské Veselé predstavuje rieka Veselianska, ktorá so svojimi prítokmi vytvára zložitú vejárovito-pravouhlú riečnu sústavu.
- (4) Rieka Veselianska, ktorá pramení pod juhovýchodnými svahmi Pilska v nadmorskej výške 1315 m n. m. a je tokom IV. rádu (rieka Váh je tokom I. rádu, Orava III. rádu). Spolu s Mútnikom (Mútnankou) má plochu povodia – podľa Atlasu z roku 1965-52,644 km² a dĺžku doliny.
- (5) Celé územie patrí do povodia Váhu. Väčšinu katastra odvodňuje potok Veselianska, ktorý sem priteká zo severu. Z pohľadu výdatnosti podzemných vôd je územie vysokoproduktívne.

Tabuľka: Klimatické podmienky obce

Obec Oravské Veselé		2015	2016	2017
	Ročná suma zrážok V mm	784	794	1158
	Minimálna priemerná mesačná teplota V °C/ mesiac výskytu	-3,2/január	-2,3/január	-2,1/február
	Maximálna priemerná mesačná teplota V °C/ mesiac výskytu	18,6/júl	16,9/júl	16,9/august
	Priemerná ročná teplota vzduchu V °C	6,39	6,87	7,43

Zdroj: obec Oravské Veselé, 2018

4. OBYVATEĽSTVO

4.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV

- (1) Dlhodobý vývoj počtu obyvateľov vypovedá o stabilizovanom demografickom vývoji obce v sledovanom období. V posledných rokoch je zaznamenaný primeraný, mierny nárast počtu obyvateľov, čo pozitívne ovplyvňuje predpokladaný rozvoj obce. Demografický vývoj v obci je motivujúci pre manažment obce vytvárať priaznivé podmienky pre výstavbu nových rodinných domov aj priaznivé podmienky pre ďalšie sociálne zázemie obyvateľov.

Tabuľka: Vývoj počtu obyvateľov v obci

Obec	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Oravské Veselé	2 949	2 953	2 979	3 000	3 006	3 067	3 072

Zdroj: obec Oravské Veselé, 2024, stav k 30. 09. 2024

- (2) V obci prevažujú obyvatelia slovenskej národnosti, aktuálne v obci žije 1 obyvateľ národnosti českej.

4.2 VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

- (1) V obci je možné sledovať priaznivý stav obyvateľov v produktívnom veku ku „seniorom“. O vekovej štruktúre obyvateľov najlepšie vypovedá hodnota indexu starnutia, ktorá v obci dosahuje hodnotu asi 1,61, čo je pod celoslovenským priemerom. Táto hodnota vyjadruje podiel obyvateľov v neproduktívnom veku (62 rokov a viac) ku počtu obyvateľov vo veku 0 -15 rokov. Hodnota indexu starnutia

korešponduje s demografickou krivou a potvrdzuje priaznivý demografický vývoj s veľmi miernym sklom k starnutiu obce.

Tabuľka: Zastúpenie vekových kategórií v obci

Obec Oravské Veselé	0 – 15 rokov	16 – 30 rokov	31 – 62 rokov	Viac ako 62 rokov
	637	744	1277	414

Zdroj: obec Oravské Veselé, 2024 (K 31.12.2023)

4.3 VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

- (1) Vzdelanie obyvateľov je úzko prepojené s ich schopnosťami a zručnosťami, ktoré sú potrebné na uplatnenie sa na trhu práce. V menších obciach, mimo väčších miest, je tradične nižšia úroveň vzdelania, čo môže viesť k vyššej nezamestnanosti. Naopak, vyššie vzdelanie obyvateľov zvyšuje ekonomický potenciál obce.
- (2) Vzdelanostná štruktúra obyvateľov v obci Oravské Veselé je silne ovplyvnená ekonomickým zázemím regiónu. V obci prevažujú obyvatelia v aktívnom veku so stredným odborným vzdelaním s maturitou, pričom významnú skupinu tvoria aj ľudia s učňovským vzdelaním bez maturity. Podobný počet obyvateľov má základné vzdelanie ako aj gymnazisti, ktorí majú potenciál pokračovať v štúdiu. Podiel vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov je významný a reflektuje vzdelanostné potreby regiónu. Najviac vysokoškolsky vzdelaných osôb je v oblastiach ako pedagogika, sociálne vedy, zdravotníctvo a technické odbory, pričom druhú najpočetnejšiu skupinu tvoria absolventi humanitných odborov.
- (3) Z analýzy vzdelanostnej štruktúry vyplýva, že remeselné zruční obyvatelia predstavujú silný potenciál obce. Záujem obyvateľov o odborné vzdelávanie na rôznych úrovniach je v súlade s pracovnými príležitosťami a ponukou na trhu práce v regióne a jeho okolí.

Tabuľka: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

Obec Oravské Veselé	Bez vzdelania	Základné	Učňovské Bez maturity	Stredné odborné s maturitou	Všeobecné stredné, gymnázium	Vysokoškolské I. Stupňa	Vysokoškolské II. Stupňa
	0	100	805	500	736	96	284

Zdroj: obec Oravské Veselé, 2024

4.4 ZAMESTNANOSŤ OBYVATEĽOV

- (1) Priamo v obci je aktuálne zamestnaných približne 220 obyvateľov v produktívnom veku, z toho prevažne v spoločnosti Materasso Slovakia s. r. o., ktorá zamestnáva 100 – 120 obyvateľov obce. Za prácou, hlavne vo výrobných odvetviach odchádza

približne 1 000 obyvateľov obce, z tohto počtu priemerne 60 % dochádza do blízkeho okolia (do 30 km) a 40 % (prevažne mužov) do vzdialenejších miest a zahraničia.

Tabuľka Základná charakteristika vývoja nezamestnanosti

Obec Oravské Veselé	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet nezamestnaných mužov a žien spolu	23	193	195	160	121	100	83
Počet dlhodobo nezamestnaných	25	78	88	81	47	28	25
Počet občanov v hmotnej núdzi	24	21	27	20	49	35	32

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2024

4.5 DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND

- (1) S demografickým vývojom obyvateľov v obci a pracovnými príležitosťami v regióne úzko súvisí aj rozvoj individuálnej výstavby a záujem mladých rodín nevystáňovať sa do iných obcí či vzdialenejších centier, ale ostať v obci. Obec dlhodobo venuje pozornosť vytváraniu priaznivých podmienok pre individuálnu výstavbu, čím vytvára a podporuje priaznivé podmienky pre rast počtu obyvateľov.
- (2) Občania obce žijú prevažne v rodinných domoch, čo zodpovedá dedinskému charakteru obce a celého regiónu. Prevažná väčšina obývaných domov je využívaná na trvalé bývanie, v 757 obývaných domov a 192 domov je neobývaných. V obci sa nachádza 47 bytov v 7-tich bytových domoch. Aktuálny stav je postačujúci obec výhľadovo neplánuje postaviť ďalšie obytné domy s bytmi.

Tabuľka: Prehľad domového a bytového fondu

Obec Oravské Veselé	Domy			Obecné byty	
	Obývané domy	Neobývané domy	Prechodne obývané domy	Obývané byty	Neobývané byty
	757	192	12	47	0

Zdroj: obec Oravské Veselé, 2024

5. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A ZÁZEMIE

5.1 ZDRAVOTNÉ A SOCIÁLNE SLUŽBY

- (1) V obci sa nachádza zdravotné stredisko na križovatke vedúcej do Mútne, kde sú k dispozícii ambulancie všeobecného lekára, pediatra, stomatóloga a gynekológa. Tieto služby využívajú nielen obyvatelia Oravského Veselého, ale aj obyvatelia Mútne. Zdravotné stredisko obsahuje aj lekáreň a sídlo rýchlej zdravotnej pomoci. V období 2011-2014 prešlo stredisko rekonštrukciou, ktorá zahŕňala zlepšenie

interiéru aj exteriéru budovy prostredníctvom zateplenia. V budove však zostáva potrebné zabezpečiť bezbariérový prístup do ambulancií gynekológa a stomatológa. Pre ďalšie zdravotné služby a odbornú starostlivosť cestujú obyvatelia Oravského Veselého do Námestova a Trstenej, pričom najbližšia nemocnica sa nachádza v Trstenej.

- (2) Obec tiež poskytuje terénnu starostlivosť svojim seniorom. V obci sú aktívne neziskové organizácie, ktoré sa zameriavajú na pomoc mládeži, seniorom a sociálne slabším. Avšak v obci chýba zariadenie pre seniorov s celodennou alebo stálou starostlivosťou. Obecným cieľom je zabezpečiť aspoň celodennú starostlivosť pre seniorov a vytvoriť denný stacionár.

5.2 OSTATNÉ SLUŽBY A OBCHODY

- (1) Občianska vybavenosť v obci je na primeranej úrovni a jej umiestnenie je situované prevažne do prirodzených centier. Obchody a služby sú sústredené do centra obce, ktoré tvorí aj prirodzený stred obce. Obecný úrad, poštový úrad, Urbár p.s. sídla vo Viacúčelovej hale v centre obce. Sektor komerčných služieb je zastúpený 7 predajňami potravín a rozličného tovaru (3 COOP Jednota Námestovo), troma pohostinstvami, z toho jedno s pizzeriou a cukrárňou, piatimi predajňami textilu a obuvi a dvoma kvetinárstvami. V obci sú aj dve predajne stavebného materiálu, železiarstvo, tri kaderníctva, autoservis, pneuservis, elektroservis, servis autoklimatizácií, zákazkové šitie, zákazková drevovýroba, vývarovňa, kozmetický salón a masér. Sortiment predaja v obchodoch je postačujúci, za ďalším tovarom a službami obyvatelia dochádzajú do Námestova. Podrobný prehľad ponuky občianskej vybavenosti je uvedený v tabuľke.

Tabuľka Prehľad služieb v obci

Obec Oravské Veselé	Počet
Potraviny (potraviny spojené so zmiešaným tovarom)	7
Predajňa zeleniny - ovocia	7
Predajňa s textilom	4
Lekáreň	2
Oprava obuvi	1
Oprava áut	1
Cukráreň	3
Pohostinstvo, reštaurácia	1
Iné	5

Zdroj: obec Oravské Veselé, 2024

6. ŠKOLSTVO

- (1) Stabilizovaný demografický vývoj za posledné roky sa odrazil aj na vyťažení predškolských a školských zariadení v obci. V obci je 1 materská škola a 1 základná škola plne organizovaná. Kapacita predškolského zariadenia aj školy je na kritickkej hranici a budúcnosti bude potrebné kapacitu predškolských zariadení zvýšiť.

Tabuľka: Vývoj počtu žiakov v Materskej škole

Obec	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Oravské Veselé	86	75	90	80	96	82	75	86

Zdroj: obce Oravské Veselé, 2024

- (2) Časť tried Materskej školy využíva priestory v budove Základnej školy, časť tried je umiestnená vo Viacúčelovej hale ako elokované pracovisko s tromi triedami. Zariadenie a vybavenie v Materskej škole sa postupne dopĺňa nákupom didaktických hračiek a výukových názorných pomôcok. V areáli školy s materskou školou sa nachádza detské ihrisko, ktoré potrebuje rekonštrukciu zariadenia.
- (3) V pedagogickom procese nechýba priestor na využívanie interaktívnych pomôcok, žiaci majú k dispozícii telocvičňu. V rámci modernizácie je potrebný nákup ďalších interaktívnych pomôcok, hardwarového a softwarového vybavenia. Žiaci majú možnosti športového vyžitia na multifunkčnom ihrisku. Základná škola má vlastnú školskú jedáleň s kuchyňou a výdajňou stravy. Výdajňa jedál sa nachádza aj v materskej škôlke. Súčasťou školy je Školský klub detí.
- (4) V Základnej škole sú aktívne viaceré krúžky.

Tabuľka: Vývoj počtu žiakov v Základnej škole

Obec	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Oravské Veselé	450	442	420	407	393	388	383	364

Zdroj: obce Oravské Veselé, 2018

- (5) V obci je potenciál rozšíreného vyučovania umeleckých predmetov hudby. V obci sa nachádza Základná umelecká škola Ignáca Kolčáka z Námestova ako evokované pracovisko v budove Základnej školy Oravské Veselé.

7. EKONOMIKA A RIADENIE SAMOSPRÁVY

7.1 EKONOMICKÁ KONDÍCIA OBCE

- (1) Kondícia a výkonnosť obce majú zásadný vplyv na jej schopnosť vypracovávať projektovú dokumentáciu, pripravovať žiadosti a projekty na nenávratné finančné prostriedky, ako aj na realizáciu schválených projektov. Obec sa veľmi zodpovedne zaoberá tvorbou svojho rozpočtu a viacročného rozpočtu, pričom pri čerpaní jednotlivých položiek rozpočtu sa osvedčil systém pravidelnej finančnej kontroly v súlade s legislatívou. Fiškálna decentralizácia nespĺnila očakávania, keďže obec na prenesený výkon štátnej správy nedostáva dostatočné prostriedky zo štátneho rozpočtu. Napriek tejto nepriaznivej situácii dokázala obec rozumne hospodáriť a šetriť aj počas pokrízového obdobia. Obec nemá dlhodobé úverové zaťaženie.
- (2) V majetku obce sa nachádzajú nehnuteľnosti: Viacúčelová budova kultúrneho domu, budova s. č. 373, budova OBZS, Chata Pilsko, Dom nádeje, Bytový dom 10 b.j., Požiarna zbrojnica, Agregátna stanica, budova Obecnej prevádzky, stavba s. č. 333, vlek pri Chate Pilsko, multifunkčné ihrisko, detské ihrisko pri kultúrnom dome, verejné osvetlenie, parkovisko, amfiteáter, budova školy, vodovod.

Tabuľka Základný rozpočtový vývoj obce

	2021	2022	2023	2024	20225	2026
Vývoj príjmov	2 831 924,16	3 265 394,25	3 470 080,41	2 971 147,00	2 971 147,00	2 971 147,00
Príjmy spolu	1 146 923,44	1 291 725,32	1 445 203,98	1 400 000,00	1 400 000,00	1 400 000,00
Výnosy z daňového úradu	96 176,92	93 181,02	138 204,27	163 642,00	163 642,00	163 642,00
Výnosy z miestnych daní	94 434,58	115 947,33	121 863,11	115 917,00	115 917,00	115 917,00
Nedaňové príjmy	0,00	864,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vlastný zdroj - z predaja majetku	1 142 214,78	1 026 016,65	1 265 258,31	1 228 888,00 €	1 228 888,00 €	1 228 888,00 €
Príjmy zo štátneho rozpočtu celkom	4 415,56	179 412,14	232 879,97	0,00	0,00	0,00
Nenávratné finančné prostriedky	92 501,12	107 542,64	120 626,81	62 700,00	62 700,00	62 700,00
Zš prijmy	255 257,76	449 205,15	146 043,96	0,00	0,00	0,00
Preúčtovanie z peňažných fondov	0,00	1 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostatné (dary, granty, odpredaj...)	2 831 924,16	3 265 394,25	3 470 080,41	2 971 147,00	2 971 147,00	2 971 147,00
Vývoj výdavkov						
Výdavky spolu:	2 393 807,69	3 003 876,41	3 053 340,95	3 030 470,00	3 027 320,00	3 027 770,00
Výdavky ostatné	116 136,19	291 963,00	321 559,84	30 375,00	30 375,00	30 375,00
Vlastný výkon - zdr.-41	699 571,41	841 015,33	906 243,38	1 276 542,00	1 276 542,00	1 276 542,00
Vlastný výkon - zdr.-43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Vlastný výkon - zdr.-46	214 690,05	344 762,76	138 591,22	0,00	0,00	0,00
Prenesený výkon	5 595,37	5 578,53	7 589,68	7 588,00	7 588,00	7 588,00
Úhrada úveru	8 463,60	8 463,60	8 463,60	8 464,00	8 464,00	8 464,00
Závazky	290 472,71	269 365,87	168 495,38	-	-	-
ZŠ s MŠ-zdroj.-41	317 019,00	365 225,00	378 160,90	398 181,00	398 181,00	398 181,00
ZŠ s MŠ-zdroj.-111	948 110,03	1 000 414,50	1 148 799,86	1 107 600,00	1 104 450,00	1 104 900,00
ZŠ ostatné	84 222,04	146 453,69	143 932,47	201 720,00	201 720,00	201 720,00

Uvedené v €.

Zdroj: obec Oravské Veselé, 2024

7.2 RIADENIE SAMOSPRÁVY

- (1) Po rozdelení bývalých národných výborov vznikli na Slovensku podmienky pre rozvoj a posilnenie občianskej spoločnosti. Najefektívnejším spôsobom, ako sa občan môže zapojiť do riadenia spoločnosti, je decentralizácia na nižšie územné jednotky – obce. Obce vykonávajú originálne samosprávne kompetencie a prostredníctvom postupnej decentralizácie niektorých oblastí aj prenesený výkon štátnej správy. Rýchly pokrok v oblasti informačných technológií a potreba okamžitého prístupu k informáciám predstavujú výzvu aj pre územnú samosprávu a jej informatizáciu. Obce sa postupne snažia o úplné online prepojenie.
- (2) Obecný úrad slúži ako výkonné zázemie pre obecné zastupiteľstvo a starostu, zabezpečuje potrebné organizačné a administratívne úkony a slúži ako priestor pre komunikáciu s občanmi. V rámci preneseného výkonu štátnej správy v oblasti stavebníctva, školstva a sociálnych služieb spolu s ďalšími obcami vytvorila obec Spoločný obecný úrad Zákamenné so sídlom v Námestove

8. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

8.1 STAV TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- (1) Obec má nedostatočne vybudovanú a dobudovanú technickú infraštruktúru. Systém likvidácie odpadových vôd je nevyhovujúci, pretože v obci chýba kanalizácia. Splaškové vody sú odvádzané do žump a domových septikov, pričom väčšina z nich nespĺňa normy nepriepustnosti, čo negatívne ovplyvňuje povrchové a spodné vody. V súvislosti s novou zástavbou obce sa spracováva nová projektová dokumentácia na výstavbu verejnej kanalizácie pre územné rozhodnutie pre OVS a.s. Dolný Kubín, pretože pôvodný projekt je zastaraný.
- (2) Obytná časť obce je zásobovaná pitnou vodou z obecného vodovodu, ktorý čerpá z prameňa Randová. Vzhľadom na flyšové podložie prameništia sa výdatnosť prameňa mení v závislosti od zrážok, pohybuje sa od 6 l/s do 37 l/s. Preto je

- potrebné vybudovať väčšiu zásobu vody v plánovanom vodojeme. Niektoré domácnosti majú vlastné studne, pričom ostatné studne sa používajú len na zavlažovanie. Kvalita vody v obecnom vodovode spĺňa normy STN 75 7111 pre pitné vody a prameň je minimálne ohrozený znečisťujúcimi látkami, keďže sa nachádza v lesnom poraste, ďaleko od potenciálnych zdrojov znečistenia.
- (3) Zásobovanie pitnou vodou zabezpečuje verejný vodovod, ktorý spravuje obec a OVS a.s. Dolný Kubín. Obec má na starosti záchyť prameňa Randová, prívod do prvej prerušovacej komory, ako aj prvú prerušovaciu komoru a zvyšok od štvrtej prerušovacej komory. Správu prívodu od prvej prerušovacej komory po štvrtú prerušovaciu komoru vrátane nej má na starosti OVS a.s. Dolný Kubín. Obec má vybudovaný celoobecný vodovod, ktorého dostavba ešte nie je ukončená.
- (4) Z celkového počtu 3072 obyvateľov je na obecný vodovod napojených 2953, čo je 96,13 % ,vodovodných prípojek v počte 858 ks.
- (5) Hoci sa prameň Randová nachádza na flyšovom podloží, čo spôsobuje variabilitu jeho výdatnosti v závislosti od zrážok, priemerná výdatnosť prameňa prevyšuje spotrebu obce. Vodovod je spravovaný obcou.
- (6) Obec nemá plynofikáciu, a jej zavedenie by významne pomohlo vyriešiť otázku zásobovania teplom. Po komplexnej plynofikácii by sa mohlo prejsť od tuhých palív na ušľachtilé palivá, čo by prispelo k zlepšeniu životného prostredia. V súčasnosti má väčšina rodinných domov ústredné vykurovanie na pevné palivo, čo vedie k zvýšenej emisii znečisťujúcich látok do ovzdušia a väčšiemu objemu produkovaného komunálneho odpadu.
- (7) Na zníženie energetickej náročnosti rodinných domov postavených v 60. – 80. rokoch minulého storočia sa vykonávajú rekonštrukcie, pri ktorých sa menia výplne vonkajších otvorov (okná, dvere) za energeticky úsporné a zateplujú sa fasády a strechy.
- (8) V obci neexistujú žiadne výrobné zdroje elektrickej energie. Dodávku a distribúciu elektrickej energie zabezpečuje Stredoslovenská distribučná a.s. so sídlom v Žiline. Kapacita rozvodne je aktuálne dostatočná, a v prípade zvýšených požiadaviek je technicky možné jej rozšírenie. V obci je rozvodná vzdušná sekundárna sieť umiestnená na železobetónových stĺpoch.
- (9) Na území obce je k dispozícii pevná telefónna sieť od spoločnosti Slovak Telekom a.s. Nový podzemný telefónny rozvod bol vybudovaný v roku 1995, súčasne s rekonštrukciou telefónnej ústredne na digitálny systém. Digitalizácia telefónnej siete výrazne zlepšila komunikačnú dostupnosť a možnosti využívania internetu. Aktuálny stav dostatočne pokrýva potreby obce a, keďže kapacita siete má rezervu, umožní napojenie budúcich záujemcov.
- (10) Obec má dobré pokrytie GSM signálom od komerčných operátorov, ako sú Slovak Telecom, Orange, O2 a 4ka, a televízny signál je zabezpečený z retranslačného bodu na Grape. Obec nie je pripojená na káblovú televíziu. Internetové pripojenie je zabezpečené cez sieť Slovak Telecomu a mikrovlnné pripojenie od troch poskytovateľov: DSI data s.r.o., Oranet s.r.o. a OravaSK s.r.o. Spoločnosť Oranet s.r.o. tiež vybudovala optickú sieť širokopásmového pripojenia.
- (11) V obci bolo v roku 2015 nainštalované nové verejné osvetlenie. Budovanie kamerového systému začalo v roku 2010, a je potrebné ho rozšíriť o ďalšie kamery s cieľom zvýšiť bezpečnosť obyvateľov, znížiť kriminalitu a zamedziť vandalizmu. Obec má 18 km miestnych komunikácií, z ktorých 90 % nie je majetkovoprávne vysporiadaných. Približne 50 % miestnych komunikácií má nespevnený povrch, čo

spôsobuje bahnenie za dažďa a zvýšenú prašnosť v suchých podmienkach. Podrobný prehľad technickej infraštruktúry v obci je uvedený v tabuľke.

Tabuľka: Technická infraštruktúra v obci

Obec Oravské Veselé	Plynovod	Vodovod Vlastný	Kanalizácia	Čov	Obecný rozhlas	Verejné osvetlenie	Separovanie odpadu
	Nie	Áno – r. 1981	Nie	Nie	Áno – r. 1978	Áno – r. 1979	Áno

Zdroj: obec Oravské Veselé, 2024

8.2 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

- (1) Začiatky systému zhodnocovania odpadu v obci sú ešte pred rokom 1989 cez Zberné suroviny. Separovali sa kovy, sklo a papier a postupne pribúdali ďalšie vyseparované zložky komunálneho odpadu. Obec mala vypracovaný Program odpadového hospodárstva na roky 2014 – 2015 aktuálne je potrebné vypracovať nový Program odpadového hospodárstva na roky 2025-2030 s výhľadom do roku 2035. V obci Oravské Veselé je v súčasnosti zabezpečená separácia nasledovných odpadov: kompozitné materiály, papier a lepenka, sklo, šatstvo, výrobné zariadenia obsahujúce HCFC, batérie a akumulátory, výrobné elektrické zariadenia, plasty, kovy, biologický rozložiteľný komunálny odpad, drobný stavebný odpad, jedlé oleje.
- (2) Zber odpadov je vykonávaný viacerými spôsobmi: kontajnerový systém, vrecový systém, uličný systém a kompostérový systém. Obec plánuje zefektívniť spôsoby nakladania s odpadom a vybudovať na svojom území zberný dvor odpadov. Odvoz a zneškodňovanie odpadu pravidelne zabezpečujú viacerí zmluvní partneri obce.
- (3) Obec dbá na to, aby sa v jej katastri nevyskytli žiadne environmentálne záťaž.

8.3 DOBROVOLNÁ POŽIARNA OCHRANA

- (1) Dobrovoľné hasičské zbory majú dlhú tradíciu a sú zamerané na zásahové činnosti pri požiaroch, ako aj na zabezpečenie protipožiarnej prevencie a výchovu obyvateľstva k prevencii požiarov v obciach. Aktívne sa zapájajú do akcií na ochranu pred povodňami. Okrem poskytovania pomoci pri zásahoch sú často nositeľmi histórie, tradícií a športu v miestnych komunitách. V súlade s platnou legislatívou a v reakcii na potrebu rýchlej reakcie pri vzniku požiaru v odľahlejších oblastiach podporujú mnohé obce dobrovoľnú hasičskú ochranu alebo zakladajú vlastné dobrovoľné hasičské zbory. V obci Oravské Veselé sa nachádza požiarne zbrojnice a aktívny Dobrovoľný hasičský zbor, ktorý patrí do skupiny „B“ a má povinnosť byť k dispozícii regionálnemu operačnému stredisku pri mimoriadnych udalostiach. Dobrovoľný hasičský zbor využíva obecný majetok, ale vlastní aj vlastné zariadenie. Na zlepšenie vybavenia novou technikou, najmä automobilmi, je potrebné zrekonštruovať požiarne zbrojnice.

9. KULTÚRA A ŠPORT

- (1) Na organizovanie spoločenských a kultúrnych akcií obec využíva viacúčelovú budovu, v ktorej sídli Miestne kultúrne stredisko. Tvorí ho spoločenská sála s kapacitou 180 miest, divadelná sála s kapacitou 220 miest, Obecná knižnica a Obecné múzeum. Technický stav budovy prešiel rekonštrukciou. Obec momentálne modernizuje a rekonštruje budovu hlavne z hľadiska energetickej úspornosti
- (2) Obec každoročne organizuje, resp. podporuje: Fašiangové posedenie, Veselovská kvapka krvi, Ples mládeže, Divadelné predstavenia, Prechod Veselovskými rovňami, Folklorne predstavenia, Detská športíada, Sv. omša na Pilsku, Dni obce Oravské Veselé, Odpustová slávnosť.
- (3) Ďalej je to každoročne Deň matiek, Deň detí, Deň otcov, Stretnutie seniorov, Stretnutie s Mikulášom, Benefičný koncert „Vločka Nádeje“, Oravské Veselé Vianoce.
- (4) Na športové vyžitie je k dispozícii futbalový štadión so šatňami v centre obce, multifunkčné ihrisko s umelou trávou a bežeckou dráhou pri budove Základnej školy s Materskou školou a Detské ihrisko s umelo-trávnym povrchom. Aj napriek týmto možnostiam a vybaveniu občanom chýbajú častejšie športové podujatia pre deti a rodiny a menšie športové plochy.
- (5) Centrum obce tvorí park s lavičkami a ďalšia oddychová časť.

Tabuľka: Prehľad objektov pre kultúrne, náboženské a športové vyžitie

Obec Oravské Veselé	Počet
Detské ihrisko, športovisko	2
Zariadené futbalové ihrisko	1
Multifunkčné ihrisko	1
Kultúrny dom	1
Knižnica	1
Kino	1
Amfiteáter	1
Kostol	1
Farský úrad	1
Božie muky (kaplnky)	5
Sochy	7
Kríže	4

Zdroj: obec Oravské Veselé, 2024

10. STAV PROJEKTOVEJ PRIPRAVENOSTI

- (1) Obec Oravské Veselé má ambíciu pripraviť pre svoje potreby a investície kvalitné investičné projekty v súlade so schváleným dokumentom Programu rozvoja obce. V súčasnej dobe sú pripravené čiastkové projekty z dôvodu, aby nebola potrebná ich následná aktualizácia v reálnom čase ich realizácie. Ostatné projekty bude obec pripravovať po schválení Programu rozvoja obce v nadväznosti na časovú os jeho plnenia.
- (2) Niektoré projekty sú v štádiu realizácie: Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice, iné sú pripravené alebo sa pripravujú:

- a) prestavba podkrovia Základnej školy,
- b) prestavba a oprava telocvične Základnej školy,
- c) modernizácia kuchyne Základnej školy,
- d) rekonštrukcia spoločenskej sály
- e) rozšírenie nového osvetlenia,
- f) rozšírenie vodovodu,
- g) vybudovanie kanalizácie,
- h) budovanie nových miestnych komunikácií,
- i) vybudovanie spojnice Oravské Veselé – Sihelné,
- j) rekonštrukcia miestnych komunikácií,
- k) vysporiadanie pozemkov pod miestnymi komunikáciami,
- l) rekonštrukcia a modernizácia zástaviek,
- m) rekonštrukcia škôlky a rozšírenie priestorov Materskej školy,
- n) rekonštrukcia a rozšírenie spoločenskej sály v kultúrnom dome,
- o) rekonštrukcia Chaty Pilsko,
- p) modernizácia lyžiarskeho vleku,
- q) modernizácia a rozšírenie zdravotného strediska na Centrum intergovanej zdravotnej starostlivosti
- r) projekty na rekonštrukciu miestneho rozhlasu
- s) rekonštrukcia katolíckeho domu,
- t) výstavba a rekonštrukcia zberného dvora v obci,
- u) rozšírenie verejnej časti obecného vodovodu,
- v) výstavba vodojemu 2x 150 m³ pre dolné tlakové pásmo,
- w) rekonštrukcia lyžiarskeho vleku
- x) vybudovanie varovného systému v obci
- y) rozšírenie cintorína
- z) rekonštrukcia detského ihriska
- aa) vybudovanie komunitného centra
- bb) vybudovanie denného stacionára pre seniоров

11. ZHODNOTENIE VNÚTORNÉHO PROSTREDIA OBCE

- (1) Pri analýze vnútorného prostredia boli identifikované viaceré kľúčové oblasti, na ktoré sa spracovateľ zameriaval a sledoval ich vývoj počas posledných minimálne šiestich rokov. Hodnotenie vnútorného prostredia je dôležité na identifikáciu silných a slabých stránok obce. Na účely spracovania Programu rozvoja obce boli vybrané, sledované a vyhodnotené nasledujúce oblasti: geografia, demografia, vzdelanie obyvateľov, zamestnanosť, domový a bytový fond, zdravotné a sociálne služby, občianska vybavenosť, školstvo, ekonomika, technická infraštruktúra, kultúra a šport. Spracovateľ v jednotlivých hodnotených oblastiach uvádza aj prehľadné tabuľky.
- (2) Medzi silné stránky obce patrí vysoký podiel obyvateľov v produktívnom veku, prevaha vzdelaných osôb v oblastiach dopytovaných na trhu práce, ochota obyvateľov vzdelávať sa a rekvalifikovať, ako aj mobilita za prácou, vrátane možností zamestnania mimo Slovenska. Blízkosť väčších zamestnávateľov predstavuje ďalší pozitívny aspekt. Tieto silné stránky vytvárajú výborné predpoklady pre rozvoj obce.

- (3) Na druhej strane, medzi slabé stránky patrí najmä nedostatočná podpora podnikania a začínajúcich podnikateľov, ako aj obmedzené vlastné finančné možnosti obce na väčšie rozvojové investície a aktivity. Podrobnú analýzu silných a slabých stránok obce nájdete v sekcii SWOT.

Tabuľka Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát			
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Oblasť dát /téma	Zdroj dát
Geografia	obec	Služby	obec
Demografia	obec	Školstvo	obec
Vzdelanosť	obec	Ekonomika	obec
Zamestnanosť	obec	Technická infraštruktúra	obec
Domový fond	obec	Kultúra, šport	obec

Zdroj: vlastné spracovanie

12. ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA – EKONOMICKÉ SUBJEKTY A ZAMESTNÁVATELIA V OBCI, MIKROREGIÓNE

12.1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA VÝVOJA NEZAMESTNANOSTI V OBCI

- (1) Obec Oravské Veselé sa nachádza v regióne s mierne zvýšenou nezamestnanosťou. V oblasti chýbajú väčší a významní zamestnávateľia, ktorí by zabezpečili stabilitu na trhu práce.
- (2) Najviac obyvateľov pracuje v priemyselnej výrobe, poľnohospodárstve a službách, pričom nasleduje sektor veľkoobchodu a maloobchodu. Za prácou, hlavne vo výrobných odvetviach odchádza približne 1 000 obyvateľov obce, z tohto počtu priemerne 60 % dochádza do blízkeho okolia (do 30 km) a 40 % (prevažne mužov) do vzdialenejších miest a zahraničia.
- (3) Podľa územnosprávneho členenia patrí obec Oravské Veselé do pôsobnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Námestove, ktorý sa zaoberá aktívnou politikou zamestnanosti. Tento úrad vyhodnocuje trh práce, eviduje nezamestnaných, sprostredkúva zamestnanie a poskytuje poradenské a rekvalifikačné služby.

12.2 PODNIKATEĽSKÉ ZÁZEMIE

- (1) V obci pôsobí aktuálne okolo 601 podnikateľských subjektov, väčšinou ako podnikatelia – fyzické osoby v službách. 66 spoločností s ručením obmedzením a podniká tu 31 samostatne hospodáriacich roľníkov, 1 družstvo, 1 obec.

Tabuľka Typy podnikateľských subjektov v obci

Typ podnikateľského subjektu	Počet
Podnikatelia – fyzické osoby	601
Samostatne hospodáriaci roľníci	31
Spoločnosť s ručením obmedzením	66

Obec	1
Družstvá	1

Zdroj: obec Oravské Veselé, 2018, živnostenský úrad Námestovo 2018.

Tabuľka Ekonomické subjekty v obci podľa počtu zamestnancov

Ekonomický subjekt s počtom zamestnancov	Počet ekonomických subjektov tejto kategórie
bez zamestnancov	538
1 až 5	39
6 až 9	12
10 až 50	9
50 až 100	2
100 a viac	1

Zdroj: obec Oravské Veselé, 2024

12.2.1 ODVETVOVÉ ZAMERANIE PODNIKATEĽOV V OBCI

- (1) Najviac podnikateľov sa nachádza v sektore služieb a maloobchodu. Medzi drobné služby v obci patria kaderníctvo, elektro servis, zákazkové šitie, drevovýroba, kozmetický salón, masérské služby, predaj textilu, obuvi, stavebných materiálov, kvetinárstvo a píla.
- (2) V obci sú zastúpené aj obchodné prevádzky, ako sú predajne potravín, pohostinstvá vrátane cukrárne a pizzerie, obchody so stavebným materiálom, železiarstvo, autoservis, lesní podnikatelia, reštaurácia a družstvá.

12.2.2 NAJVÝZNAMNEJŠÍ ZAMESTNÁVATELIA V OBCI A OKOLÍ

- (1) Najvýznamnejším zamestnávateľom v obci je obchodná spoločnosť Materasso Slovakia s.r.o., ďalší zamestnávateľ v regióne Oragro spol. s r. o., EDM, s.r.o., Dakna Námestovo, družstvo, Urbár Oravské Veselé, pozemkové spoločenstvo, Oragro spol. s r. o., COOP Jednota Námestovo, ZŠsMŠ Oravské Veselé.

13. NEPODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY

- (1) Na Slovensku sa pre označenie nepodnikateľských subjektov, mimovládnych organizácií, spolkov a združení zaužíval termín "tretí sektor". Tieto subjekty a ich aktívna účasť na spoločenskom živote charakterizujú občiansku spoločnosť. V rámci územnej samosprávy vytvára tento sektor ideálnu symbiózu, keď pôsobí v oblastiach, kde dopĺňa manažment samosprávy. Spolkový a záujmový život v obci a v celom mikroregióne má dlhoročnú tradíciu.

13.1 MIMOVLÁDNE ORGANIZÁCIE

- (1) Mimovládne organizácie sú právne subjekty, ktoré zakladajú súkromné osoby alebo iné organizácie a nezúčastňujú sa na vládnych aktivitách ani nemajú svojich

zástupcov vo vláde (vrátane orgánov územnej samosprávy). Ich mimovládny charakter spočíva v tom, že štát a orgány územnej samosprávy nemajú žiadny vplyv na ich vedenie ani na ich činnosť. Tieto organizácie sú inštitucionalizované, nezávislé a zvyčajne založené na verejno-prospešné účely. Na Slovensku fungujú ako nezávislé výskumné, hodnotiace a poradné inštitúcie s globálnym dosahom, zameriavajúce sa na vybrané oblasti spoločnosti a hospodárskeho riadenia. V obci Oravské Veselé však nepôsobia žiadne významné mimovládne organizácie.

13.2 SPOLKY A ZÁUJMOVÉ ORGANIZÁCIE

- (1) Spolková a záujmová činnosť má v obci dlhoročnú tradíciu. Občania sa neformálne stretávali na rôznych folklórnych akciách, športových aktivitách a podobne. Následne sa niektoré z týchto spolkov aj oficiálne zorganizovali. Tieto spolky a záujmové združenia sa vyznačujú dobrovoľnosťou a nezávislosťou, pričom ich ciele sú vymedzené okruhom ich aktivít. Obec sa môže pochváliť bohatou tradičnou spolkovou činnosťou. V súčasnosti je v obci aktívny Dobrovoľný hasičský zbor, ako aj Detský folklórny súbor Pilsko, Telovýchovná jednota Tatran, Poľovnícke združenie, Miestny spolok Slovenského červeného kríža, OZ kult. 1629, Spolok včelárov, Klub seniorov, Sport club X a Hokejový klub.
- (2) **Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ).** Táto zložka plní aj funkciu Obecného hasičského zboru.
- (3) **Detský folklórny súbor Pilsko.** Tento súbor vznikol v roku 1972 pod vedením Pavly a Serafína Ganobčíkovcov a pracuje dodnes. Pôsobil pod rôznymi zložkami (ZDŠ, MKS, obcou) a od roku 2006 je zaregistrovaný ako samostatné občianske združenie. Súbor úspešne reprezentuje obec na celoštátnych, ale aj zahraničných podujatiach.
- (4) **Telovýchovná jednota Tatran.** Činnosť tejto organizácie je zameraná hlavne na futbal. Registre okolo 100 členov.
- (5) **Hokejový klub.** Je najmladšou organizáciou v obci a združuje amatérskych hokejistov.
- (6) **Poľovnícke združenie.** Poľovný revír združenia je v katastrálnom území Oravské Veselé a z malej časti v katastrálnom území Oravská Jasenica. Združenie má okolo 30 členov a aktívne sa zapája do neziskových podujatí v obci.
- (7) **Miestny spolok Slovenského červeného kríža.** Organizuje občanov, ktorí majú záujem o zdravie, ale hlavne dobrovoľných darcov krvi. Aj tento spolok sa aktívne zapája do podujatí obce.
- (8) **OZ kult. 1629.** Občianske združenie vzniklo v roku 2013 za účelom organizovania a pomoci pri organizovaní kultúrneho a spoločenského života v obci. Najvýznamnejšou akciou OZ je postavenie 12 metrového slovenského dvojkríža na Grape.
- (9) **Spolok včelárov.** Spolok má dlhoročnú tradíciu a združuje včelárov v obci.
- (10) V roku 2013 bol založený **Klub seniorov.** Tento pracuje aktívne. Organizuje výlety do okolia, rôzne posedenia a organizuje voľnočasové aktivity seniorov.
- (11) Obec činnosť spolkov finančne podporuje z rozpočtu obce formou dotácií, ale aj nefinančne poskytnutím obecných priestorov na ich činnosť, pri propagácii a podobne.

14. DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

- (1) Obcou Oravské Veselé prechádza cesta III. triedy č. 52010, ktorá smeruje do Mútneho, a dve tretiny cesty III. triedy č. 52011, ktorá je jej konečná. Chodníky pri týchto cestách chýbajú, čo významne ohrozuje chodcov. Na tejto trase sa nachádza osem autobusových zastávok, pričom autobusová doprava je jediným druhom verejnej dopravy v obci. Túto dopravu zabezpečuje SAD Liorbus a jeden súkromný autodopravca.
- (2) Napriek tomu, že obec Oravské Veselé leží na hranici s Poľskom, chýba priame cestné spojenie. Občania využívajú na prepojenie účelové komunikácie, lesnú cestu cez Skolisko a poľnohospodársku cestu do Sihelného, ktoré sú v veľmi zlom stave a na hranici zjazdnosti.
- (3) Obcou tiež prechádza cyklotrasa, ktorá využíva existujúce komunikácie, čiastočne vedie po cestách 52010 a 52011 a sčasti po nespevnenej ceste smerom do Sihelného, Oravskej Polhory a Klina. V poslednej dobe sa cyklodoprava stáva čoraz atraktívnejšou pre obyvateľov a návštevníkov, čo podnecuje rozvoj infraštruktúry a súvisiacich služieb pre cyklistov.

15. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

- (1) Životné prostredie, alebo environment, zahŕňa všetko, čo vytvára prirodzené podmienky pre existenciu človeka. Základnými prvkami tohto prostredia sú ovzdušie, voda, pôda, horniny a rôzne organizmy, pričom je predpokladom ďalšieho vývoja človeka. V podstate je životné prostredie súborom všetkých faktorov, s ktorými prichádza živý subjekt do styku, ktorými je obklopený a na ktoré má priamy či nepriamy vplyv. Kvalita života v spoločnosti je do veľkej miery ovplyvnená životným prostredím, ktoré je taktiež kľúčovým aspektom pri analýze vonkajších podmienok rozvoja obce.

15.1 PRÍRODA A KRAJINA

- (1) Kataster obce Oravské Veselé sa nachádza v Chránenej krajinej oblasti Horná Orava, ktorá bola vyhlásená v roku 1979. V tejto oblasti sú zastúpené všetky štyri zóny ochrany prírody, ktoré boli ustanovené v roku 2003. Okrem toho je obec súčasťou Chráneného vtáčieho územia Horná Orava, ktoré patrí do európskej sústavy Natura 2000.

15.2 PÔDA

- (1) Pôda v obci je znehodnocovaná kontamináciou dôsledkom nevyhovujúcich septikových žump, ktoré využívajú obyvatelia pre chýbajúcu kanalizáciu a čističku odpadových vôd.

16. HISTORICKÉ A KULTÚRNE PAMÄTIHODNOSTI, PRÍRODNÉ ÚKAZY A POZORUHODNOSTI

- (1) V obci sa nachádzajú národné kultúrne pamiatky, vyhlásené v roku 1966:
- a) **Svätá Mária Magdaléna.** Na kamennom pilieri s reliéfom stojí neskorobaroková socha svätej Márie Magdalény z roku 1794. Stojí pri kostole.
 - b) **Svätý Anton Paduánsky.** Na kamennom štvorbokom pilieri s reliéfom svätého Floriána stojí socha svätého Antona Paduánskeho z roku 1833. Socha ľudového charakteru stojí pri ceste na obec Mútne.
 - c) **Svätý Ján Nepomucký.** Na kamennom pilieri s podstavcom a reliéfmi svätého Martina a erbu rodiny Révay stojí neskorobaroková socha svätého Jána Nepomuckého z roku 1791. Stojí pri kostole.
 - d) **Svätý Pavol.** Na kamennom pilieri s reliéfom stojí neskorobaroková socha svätého Pavla z roku 1793. Upravovaná bola okolo roku 1980. Socha stojí na cintoríne.
- (2) Okrem národných kultúrnych pamiatok sa v obci nachádzajú viaceré kaplnky a Božie muky. Najväčšia socha sa nachádza v kaplnke na Magurnej ceste a to socha Ježiša Krista padajúceho pod krížom od neznámeho umelca.

17. ZHODNOTENIE VONKAJŠÍCH VPLYVOV OBCE

- (1) Vonkajšie prostredie obce predstavuje súbor faktorov, na ktoré nemá obec žiadny vplyv. Tieto faktory však ovplyvňujú obec, a preto sa musí čo najlepšie prispôbiť ich vplyvu. Analýzu externého prostredia a jeho prvkov vykonáva STEEP analýza, ktorej cieľom je identifikovať faktory, ktoré ovplyvňujú obec, jej projekty a ich výsledný prínos. Tieto faktory môžeme rozdeliť do piatich hlavných kategórií, pričom všetky sú charakterizované tým, že ich obec nemôže ovplyvniť. Riešenie problémov spojených s týmito faktormi bude spočívať v prispôbení sa im, aby obec mohla aj naďalej dosahovať svoje stanovené ciele.

Tabuľka STEEP analýza

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické
Demografické zmeny	Vývoj technológií	Nové pracovné príležitosti	Nové trendy ochrany životného prostredia	Politika vlády v konkrétnej oblasti
Zmeny potrieb obyvateľov	Dostupná technológia a využívaná technológia	Využívanie ďalších zdrojov z EÚ	Európska legislatíva v životnom prostredí	Zmena legislatívy
Zmeny správania	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Noví investori	Dôsledky klimatických zmien	Legislatíva verejného obstarávania

Migrácia a imigrácia	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom eGovernmentu	Zmena fiskálnej politiky	Nové záväzky štátu vo vzťahu k EÚ	Presun kompetencií
----------------------	---	--------------------------	-----------------------------------	--------------------

Zdroj: vlastné spracovanie

- (2) Na podrobné zhodnotenie vonkajšieho prostredia obce boli identifikované a analyzované základné oblasti, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, na ktoré však obec nemá vplyv. Tieto oblasti zahŕňajú ekonomické subjekty a zamestnávateľov v obci a mikroregióny, nepodnikateľské organizácie, dopravnú infraštruktúru a dopravnú dostupnosť, ako aj životné prostredie a prírodné, historické a iné zaujímavosti obce a jej okolia. Na základe tejto analýzy sa definujú príležitosti a možné hrozby. Medzi príležitosti patrí napríklad značný potenciál pre rozvoj cestovného ruchu, zatiaľ čo medzi hrozby sa radia nepriaznivé klimatické zmeny a potreba opatrení na ochranu územia. Podrobnejšie informácie o príležitostiach a hrozbách sú uvedené v SWOT analýze.

17.1 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

- (1) Univerzálna analytická metóda, ktorá hodnotí vnútorné a vonkajšie faktory ovplyvňujúce úspešnosť obce a mikroregiónu, sa nazýva SWOT analýza. Táto technika sa najčastejšie používa ako situačná analýza v rámci strategického riadenia a je súčasťou Plánov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí. Autorom SWOT analýzy je Albert Humphrey, ktorý ju vyvinul v šesťdesiatych rokoch 20. storočia. Akronym SWOT sa skladá z počiatočných písmen anglických termínov, ktoré predstavujú jednotlivé faktory:
- a) Strengths – silné stránky
 - b) Weaknesses – slabé stránky
 - c) Opportunities – príležitosti
 - d) Threats – hrozby a ohrozenia
- (2) V rámci SWOT analýzy budeme analyzovať tri základné oblasti - priority, ktoré tvoria základ pre strategickú časť dokumentu Programu rozvoja obce Oravské Veselé.
- (3) **Ľudia a kvalita života** – táto oblasť života predstavuje prvú riešenú prioritu, čo sa odráža aj v jej význame a postavení. Na zlepšenie kvality života obyvateľov obce bola podrobne analyzovaná množstvo vstupných informácií z analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia. V rámci SWOT analýzy sa táto oblasť opiera o kapitoly: 3 Krajina, 4 Obyvateľstvo, 5 Občianska vybavenosť a zázemie, 6 Školstvo, 9 Kultúra a šport, a 12 Ekonomické subjekty a zamestnávateľia.
- (4) **Technická infraštruktúra a životné prostredie** – pre SWOT analýzu sú dôležité zistenia v kapitolách: 8 Technická infraštruktúra, 14 Dopravná infraštruktúra, 15 Životné prostredie, 16 Historické a kultúrne zaujímavosti.
- (5) **Ekonomický rozvoj a riadenie obce** – je oblasť, ktorej prioritným aspektom je silný vplyv súčasného politického diania a následná aplikácia platnej legislatívy. V rámci SWOT analýzy sa sledujú kapitoly: 7 Ekonomika a riadenie samosprávy, 10 Stav projektovej pripravenosti obce, 12 Ekonomické subjekty a zamestnávateľia v obci a mikroregióny, a 13 Nepodnikateľské subjekty.
- (6) Pri hodnotení aktuálneho stavu územia je dôležité zdôrazniť, že rozvoj obce od roku 2006 priniesol významný pokrok v kvalite života jej obyvateľov, ako aj zlepšenie

zázemia, ktoré obec poskytuje svojim občanom. Hlavnou úlohou Programu rozvoja obce a jeho strategickej časti je udržiavať a ďalej rozvíjať tento pozitívny stav.

Tabuľka SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Ľudia a kvalita života ❑ Dlhodobý stabilizovaný demografický vývoj s postupným miernym rastom počtu obyvateľov ❑ Silné zastúpenie ľudí v produktívnom veku ❑ Prepojenosť vzdelanostnej štruktúry obyvateľov a možností trhu práce ❑ Solídne pracovné možnosti ❑ Flexibilita a mobilita obyvateľov dochádzať za prácou ❑ Ochota vzdelávať a rekvalifikovať sa ❑ Atraktívne územie na stavbu nových rodinných domov ❑ Možnosti využívania rodinných domov na rekreáciu a víkendové bývanie ❑ Záujem obyvateľov zachovávať a propagovať tradície a zvyklosti Technická infraštruktúra a životné prostredie ❑ Relatívne zachovalé územie a jeho atraktivita ❑ Organizovanie separovania zberu v obci ❑ Bohatý historický potenciál ❑ Blízkosť prírodného bohatstva a možnosti jeho využitia ❑ Možnosti zabezpečenia ekoturistiky, cykloturistiky, agroturistiky Ekonomický rozvoj a riadenie obce ❑ Primeraná úverová záťažnosť obce ❑ Vyrovnané rozpočtové hospodárenie v obci ❑ Pripravené podmienky pre implementáciu elektronickej komunikácie ❑ Podmienky pre podnikanie v cestovnom ruchu	Ľudia a kvalita života ❑ Mierne postupné starnutie obyvateľov ❑ Nedostatočné sociálne služby a občianska vybavenosť ❑ Absencia sociálneho zariadenia pre seniorov ❑ Generačné bariéry medzi obyvateľstvom Technická infraštruktúra a životné prostredie ❑ Nedostatočne dobudovaná technická infraštruktúra ❑ Chýbajúca kanalizácia a čistička odpadových vôd ❑ Chýbajúci zberný dvor odpadov ❑ Nedostatočné povedomie obyvateľov obce v oblasti triedenia odpadov a vytvárania nelegálnych skládok odpadu ❑ Nedostatočná cestná infraštruktúra ❑ Nedostatočne riešená energetická úspora budov ❑ Nedostatočná ochrana pred povodňami Ekonomický rozvoj a riadenie obcí ❑ Nedostatočný záujem podnikateľov spolupracovať s obcou a podporovať jej aktivity ❑ Nedostatok finančných možností pre investičné zámery ❑ Nepostačujúca propagácia obce a jej kultúrnych, historických a folklórnych tradícií a zvykov a tradičných výrobkov

Príležitosti**Ľudia a kvalita života**

- ❑ Vybudovanie poľnohospodárskych dvorov
- ❑ Využívanie dostupných nástrojov na podporu začínajúcich podnikateľov
- ❑ Využívanie aktívnej politiky trhu práce vo vzťahu k absolventom
- ❑ Motivácia podnikateľov zamestnať obyvateľov obce
- ❑ Posilnenie rozvoja služieb v cestovnom ruchu
- ❑ Podpora rozvoja výstavby nových domov

Technická infraštruktúra a životné prostredie

- ❑ Využívanie životného prostredia na rozvoj cestovného ruchu, zhodnotenie nevyužitého prírodného potenciálu a miestnych zdrojov
- ❑ Posilnenie a podpora propagácie zdravých poľnohospodárskych výrobkov a produktov
- ❑ Využívanie prírodných a kultúrnych zaujímavostí na rozvoj cestovného ruchu
- ❑ Vybudovanie cyklotrás a náučných chodníkov
- ❑ Využívanie alternatívnych zdrojov energie
- ❑ Zabezpečenie energetickej efektívnosti budov

Ekonomický rozvoj a riadenie obcí

- ❑ Aktívne využívanie možností čerpania nenávratných finančných príspevkov z projektov a grantov
- ❑ Aktívne zapojenie obyvateľov do diania v obci
- ❑ Zlepšenie elektronickej komunikácie s obyvateľmi
- ❑ Aktívna a trvalá propagácia obce a jej atraktivity a možností všetkými prostriedkami
- ❑ Podpora rozvoja spolkov a prostredníctvom nich aj propagácia folklórnych tradícií

Ohrozenia**Ľudia a kvalita života**

- ❑ Odchod mladých ľudí za prácou do mesta a iných regiónov
- ❑ Neschopnosť rekvalifikácie dlhodobo nezamestnaných obyvateľov
- ❑ Ohrozenie drobných služieb budovaním zázemia vo väčších mestách
- ❑ Nedostatočný záujem o podnikanie v službách

Technická infraštruktúra a životné prostredie

- ❑ Zánik tradičných remesiel a folklórnych zvykov
- ❑ Zarastanie pozemkov neudržiavaním krajiny
- ❑ Zhoršenie prírodného prostredia pre zvyšujúcu sa cestnú dopravu
- ❑ Zhoršenie kvality vody v dôsledku absencie kanalizácie a ČOV

Ekonomický rozvoj a riadenie obcí

- ❑ Nedostatok financií na rozvojové projekty
- ❑ Nedostatočný záujem občanov o veci verejné
- ❑ Nedostatočný záujem o činnosť spolkov

- ☐ Zvýšenie atraktívnosti a využiteľnosti verejných priestranstiev
- ☐ Zlepšenie čistoty verejných priestranstiev

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne	obec	Nezáujem obyvateľov o realizáciu aktivít v Pláne rozvoja obce	Nenaplnenie vízie a priorít Plánu rozvoja obce	veľmi nízka
Technické	obec	Dopravná zaťaženosť	Zhoršenie životného prostredia	stredná
Ekologické	obec	Identifikácia starých envirozátŕaží	Zhoršenie životného prostredia	nízka
Sociálne	obec	Nedostatočné uplatnenie	Migrácia obyvateľov	stredná/nízka
Ekonomické	obec	Nezáujem investorov	Zvyšovanie nezamestnanosti	stredná

Zdroj: vlastné spracovanie

18. STRATEGICKÁ ČASŤ – VYMEDZENIE POJMOV

18.1 VÍZIA OBCE

- (1) Teória víziu definuje ako želanú predstavu obyvateľov obce a ich zástupcov o budúcnosti a ideálnom stave. Pre rozvoj obce je kľúčové mať spoločnú predstavu o budúcnosti, pretože iba vtedy môže vízia slúžiť ako motivačný nástroj. Formulácia rozvojovej vízie je prvým krokom pri príprave strategickej časti dokumentu. K naplneniu tejto vízie by mala smerovať príprava samotnej stratégie a realizácia konkrétnych rozvojových projektov v súlade s finančným rámcom.

18.2 PRIORITY, CIELE

- (1) Okrem vízie je potrebné v tejto časti identifikovať jednotlivé ciele a formulovať hlavné priority - problémové oblasti. Každá priorita je vymedzená cieľmi, ktoré majú byť dosiahnuté realizáciou opatrení.

18.3 OPATRENIA, AKTIVITY

- (1) Naplnenie cieľov je špecifikované opatreniami. Každé opatrenie je konkretizované aktivitami, od ktorých sa odvíjajú projekty naplňujúce celú stratégiu rozvoja obce.

19. VÍZIA OBCE

- (1) V roku 2024 je obec Oravské Veselé prosperujúcou komunitou, ktorá svojou aktívnou činnosťou a rozvojom motivuje obyvateľov, aby sa usadili a vychovávali tu ďalšiu generáciu. Tento prístup má pozitívny dopad na stabilný demografický vývoj obce aj celého regiónu. Obyvatelia už nemusia cestovať za prácou do zahraničia, ale nachádzajú uplatnenie priamo v obci a jej okolí. Obec disponuje kvalitnou a modernou technickou infraštruktúrou, ktorá je priateľská k životnému prostrediu, ako aj dostatkom oddychových zón a zelene v centre. Místní obyvatelia sa angažujú v obnovených tradičných činnostiach, pracujú na malých farmách a ponúkajú svoje kvalitné a ekologicky nezávadné produkty nielen pre obyvateľov okolia, ale aj pre lokálnych spracovateľov a výrobcov potravín. Podnikateľské prostredie sa zameriava na využívanie miestnych zdrojov v oblasti služieb a cestovného ruchu, čo prispieva k lepšiemu uspokojeniu potrieb obyvateľov a návštevníkov a zároveň chráni kvalitu životného prostredia pre budúce generácie. Obyvatelia sú hrdí na svoje tradície a tešia sa z záujmu návštevníkov. Organizovaním pravidelných sezónnych podujatí priťahujú do obce a regiónu čoraz viac turistov z blízkych aj vzdialenejších oblastí.

20. PRIORITY A CIELE

20.1 PRIORITA: ĽUDIA A KVALITA ŽIVOTA

- (1) Kvalita života je koncept, ktorý sa ťažko definuje a meria. Zohľadňuje rôzne faktory, ako sú environmentálne, ekonomické, sociálne, kultúrne, psychologické a duchovné podmienky, ktoré sú nevyhnutné pre zdravý a šťastný život. Existuje množstvo definícií tejto problematiky, ktoré naznačujú, že kvalitu života môžeme vnímať subjektívne, ako spokojnosť so životom, ale aj objektívne, ako úroveň životných podmienok.
- (2) Obec sa dlhodobo snaží vytvárať priaznivé podmienky pre mladé rodiny, aby ich motivovala k trvalému pobytu, a povzbudzovala tých, ktorí sa v minulosti odsťahovali za lepšími podmienkami, aby sa vrátili a vychovávali tu nové generácie. Obec tiež zabezpečuje primeraný rozvoj bývania a pripravuje pozemky pre individuálnu výstavbu rodinných domov.
- (3) Zabezpečenie služieb a infraštruktúry predškolských a školských zariadení je ďalším významným faktorom, ktorý ovplyvňuje rozhodovanie obyvateľov usadiť sa v obci. V súčasnosti v obci funguje materská a základná škola. Každodenná migrácia ekonomicky aktívnych obyvateľov za prácou vytvára tlak na zvýšenie kapacity predškolských zariadení a na urgentné riešenie služieb pre seniorov.
- (4) Na kvalitu života vplýva aj rozmanitosť kultúrnych a spoločenských aktivít a celková atmosféra v obci. Obec má záujem byť atraktívna pre obyvateľov aj návštevníkov, plánuje vybudovanie oddychových zón a pravidelne sa stará o čistotu a vzhľad verejných priestorov. Celková spokojnosť obyvateľov slúži ako najlepšia propagácia obce a pozitívne ovplyvňuje stabilizáciu a prilákanie nových obyvateľov.
- (5) **Globálny cieľ: stabilizácia obce:**

- a) Dosiahnuť pomerne ideálnu kombináciu pracovných príležitostí, bývania, sociálneho zázemia a príležitostí pre aktívny občiansky život tak, že sa obec stane príťažlivým, otvoreným a vitálnym miestom so všetkými podmienkami pre aktívny a zaujímavý život.
 - b) Zabezpečiť trvalé zvyšovanie kvality života a bezpečnosti všetkých obyvateľov obce aj návštevníkov mikroregiónu.
 - c) Napomáhať dôstojnému životu a zabezpečovaniu bývania aj pre nízkopríjmové a znevýhodnené skupiny obyvateľov.
 - d) Motivovať obyvateľov aktívne sa zapájať do riadenia vecí verejných s dôrazom deklarovať záujem o problémy všetkých skupín obyvateľov.
- (6) **Špecifický cieľ: zvýšenie miery zamestnanosti:**
- a) Rozvíjať úsilie a aktívne využívať legislatívne aj ekonomické nástroje na motiváciu ďalších zamestnávateľov využiť potenciál obyvateľov obce a zvýšiť tak zamestnanosť a príjmy obyvateľov obce.
 - b) Podporovať aktívnu politiku trhu práce vo vzťahu k dlhodobo nezamestnaným aj vo vzťahu k absolventom a podporovať rekvalifikáciu dlhodobo nezamestnaných.
- (7) **Územný cieľ: zlepšenie občianskej vybavenosti:**
- a) Budovať a rozvíjať občiansku infraštruktúru a služby.
 - b) Prispievať k tvorbe priaznivých životných podmienok pre starších obyvateľov obce.
 - c) Udržať mladých ľudí v obci, vytvoriť podmienky pre imigráciu obyvateľov do obce a podporovať rozvoj siete predškolských aj školských zariadení v obci.
 - d) Napomáhať vysporiadavaniu pozemkov pre individuálnu bytovú vstavbu a následne budovať inžinierske siete k novovytvoreným stavebným pozemkom.
 - e) Vytvárať podmienky pre zblížovanie a výmenu skúseností medzi generáciami.
 - f) Napomáhať rozvoju komunít a zapájaniu sa občanov do aktivít záujmových združení.
 - g) Rozvíjať podmienky pre rozmanité kultúrne, športové, rekreačné aktivity a ďalšie zložky aktívneho trávenia voľného času, vrátane nových foriem.
 - h) Chrániť, užívať a zveľaďovať kultúrne dedičstvo a prírodné bohatstvo a zdroje s ohľadom na zachovanie pre budúce generácie.

20.2 PRIORITA: TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

- (1) Pre kvalitu života obyvateľov obce je zásadný prístup k dopravným médiám. Vodovodné, kanalizačné a iné siete musia zabezpečiť plynulé zásobovanie potrebnými médiami a zároveň dbať na ochranu a zodpovedné nakladanie so zdrojmi. V obci zatiaľ nie je vybudovaná kompletná základná infraštruktúra; chýba plynofikácia, kanalizácia a čistička odpadových vôd. Domácnosti často používajú zastarané septické systémy. Dlhodobo je potrebná obnova a modernizácia existujúcej technickej infraštruktúry. Je dôležité mať systém náhradného zásobovania v prípade havárií pre pohodlie obyvateľov.

- (2) Súčasná technicky vyspelá spoločnosť si vyžaduje vysokú kvalitu telekomunikačných a informačných sietí. Hoci sú tieto médiá na trhu pomerne dobre zabezpečené, obec sa musí pripraviť na potrebu implementácie e-governmentu v oblasti verejnej správy.
- (3) Na zabezpečenie kvalitného životného prostredia pre budúce generácie je potrebné neustále motivovať obyvateľov k separácii odpadu a ovplyvniť tých, ktorí si neuvedomujú jej význam. Obec má záujem o druhotné využívanie bioodpadu s cieľom udržiavať kvalitu pôdneho fondu.
- (4) Obec má relatívne dobrú sieť verejnej dopravy, avšak jej rozvoj môže ovplyvniť len nepriamo. Kvalitný život v obci závisí od splnenia základných podmienok kvalitného životného prostredia, ktoré zahŕňa dostatok zelene a priateľské verejné priestory pre všetkých užívateľov, vrátane telesne a zmyslovo znevýhodnených osôb a rodín s deťmi. Medzi významné aktivity patrí pravidelná údržba parčíkov, vytváranie nových oddychových zón, revitalizácia zanedbaných plôch a ochrana kultúrno-historických prvkov.
- (5) Riečka Veselianka prechádzajúca obcou hrozí vybrežením a záplavami v prípade silných dažďov, ak sa jej koryto pravidelne neudržiava. V blízkosti obce sú podnikateľské subjekty, ktoré nezhoršujú kvalitu životného prostredia obyvateľov a okolia. Obec nemôže ignorovať otázku správy budúcich zdrojov, najmä vody, energie a pôdy, aby sa zabezpečila udržateľná a zvyšujúca sa kvalita života obyvateľov aj v budúcnosti. S týmto zámerom súvisí aj príprava na dlhodobé klimatické zmeny, ktorá je do značnej miery ovplyvnená energetickou koncepciou štátu a Európskej únie. Obec by mala zavádzať vlastné opatrenia na zvyšovanie energetickej efektivity budov a zabezpečovanie diverzifikovaných energetických zdrojov. V súvislosti s klimatickými zmenami a čoraz častejšími výkyvmi počasia musí byť obec pripravená na mimoriadne udalosti a havárie. Z pohľadu prevencie je pre Oravské Veselé dôležitá protipovodňová ochrana, ktorá zahŕňa pravidelné čistenie riečky a kanálov.
- (6) **Globálny cieľ: zvyšovanie kvality života:**
 - a) Zabezpečiť modernú, kapacitne aj kvalitatívne dostatočnú dopravnú infraštruktúru a obslužnosť pre súčasné potreby a budúci rozvoj obce.
 - b) Udržiavať a zvyšovať kvalitu prostredia v obci, vytvárať obyvateľom priateľský verejný priestor.
- (7) **Špecifický cieľ: trvalý rozvoj technickej infraštruktúry a odpadového hospodárstva:**
 - a) Zlepšiť technickú infraštruktúru obce.
 - b) Vytvoriť efektívny systém separovania odpadov a druhotného využitia biologicky rozložiteľných odpadov.
 - c) Zabezpečiť permanentnú obnovu a modernizáciu technickej infraštruktúry, koordinovať aktivity správcov a prevádzkovateľov sietí.
- (8) **Územný cieľ: ochrana prírodného a kultúrneho dedičstva:**
 - a) Chrániť a zveľaďovať prírodné bohatstvo a všetky prírodné zdroje a zložky životného prostredia s ohľadom na zachovanie pre budúce generácie.
 - b) Integrovať prístupovať k problematike vôd a vodného hospodárstva.
 - c) Uskutočňovať prevenciu pred dopadmi klimatických zmien vrátane zvyšovania energetickej efektivity budov a podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie.

- d) Zabezpečovať systematickú starostlivosť o zeleň a prírodné prvky, vrátane realizácie územných systémov ekologickej stability.
- e) Obnoviť a revitalizovať tradičné prírodné prvky v krajine.
- f) Chrániť architektonické hodnoty a vytvárať priateľský verejný priestor.

20.3 PRIORITA: EKONOMICKÝ ROZVOJ A RIADENIE OBCE

- (1) Obec Oravské Veselé má v porovnaní s inými regiónmi Slovenska slušnú koncentráciu zamestnávateľov, najmä v oblastiach strojárstva, IT technológií, služieb a verejnej správy, čo je výsledkom blízkosti Námestova a Dolného Kubína. Pracovné príležitosti a silné ekonomické zázemie sú kľúčovými faktormi modernizácie a zvyšovania kvality obce a regiónu. Je potrebné hľadať a podporovať nové impulzy a kreatívny potenciál miestnych podnikateľov, aby sa zabezpečila požadovaná úroveň pracovných príležitostí v rôznych oblastiach, vrátane služieb. Transparentná a otvorená činnosť obecných manažérov zohráva v tomto procese významnú úlohu.
- (2) Podpora malého a stredného podnikania, ktorá využíva domáce zdroje, je kľúčom k budúcej konkurencieschopnosti a ekonomickému posilneniu obce. Malé a stredné podniky sú „motorom“ miestnej ekonomiky. Podpora a motivácia miestnych podnikateľov, ako aj využívanie dostupných zdrojov na podnikanie, sú pre obec výnosné investície. Tieto kroky zvyšujú počet pracovných príležitostí, čo vedie k nárastu finančných prostriedkov v obecnom rozpočte a podporuje jej rozvoj. Dôležitá je aj podpora sociálnych väzieb v rodinách a vzťahu obyvateľov k obci.
- (3) Cestovný ruch predstavuje efektívny nástroj na stabilizáciu ekonomiky obce. Okolie je obklopené krásnou prírodou, vodnými zdrojmi a pahorkatinami, čo umožňuje nenáročné turistické aktivity a výlety do prírody. Rozvoj cestovného ruchu sa sústreďuje na krátkodobé oddychové aktivity, folklórne a športové podujatia a cykloturistiku. Blízkosť poľských hraníc a okolitých regiónov predstavuje ďalšiu výhodu. Obec má ambíciu propagovať kvalitu miestnych služieb a tradíciu pohostinnosti a vzťahu k prírode. Rozvoj farmárstva a propagácia miestnych farmárskych produktov, ako aj podpora predaja ekologicky nezávadných potravín od lokálnych poľnohospodárov, je skvelým doplnkom tradičných turistických ponúk.
- (4) Zlepšovanie riadenia obce, zvyšovanie kvality poskytovaných služieb, znižovanie administratívnej záťaže na obecnú úradu, a elektronizácia verejnej správy sú kľúčovými úlohami, ktorým sa obec musí venovať, aby plnila narastajúce požiadavky a vytvorila podmienky pre kvalitný život. Zabezpečenie väčšej účasti občanov na rozhodovacích procesoch, rozvoj občianskych iniciatív a zlepšenie komunikácie s obyvateľmi prispievajú k transparentnejšiemu riadeniu a podporia aktivitu občanov, ich identifikáciu s obcou a využitie občianskeho potenciálu na jej rozvoj.
- (5) **Globálny cieľ: spojenie úsilia samosprávy a podnikateľov:**
 - a) Podporovať spoluprácu medzi ekonomickými subjektmi, napomáhať vytváraniu strategických partnerstiev a podporovať rovnomerné rozmiestnenie v podnikateľských odvetviach za účelom vytvárania zdravého a motivujúceho konkurenčného prostredia.
 - b) Budovať pozíciu obce ako ústretovej lokality pre investície v oblasti podnikania a podpory nových ekonomických subjektov.

- c) Vytvárať stimulujúcu podnikateľskú atmosféru v prospech usídľovania sa malých a stredných podnikateľov aj väčších spoločností, presvedčať o výhodnosti lokality nielen vzhľadom k potenciálu vzdelanostného zázemia, ale aj okolitého regiónu.
- d) Spravovať obec a usmerňovať jej rozvoj efektívne a transparentne, zvyšovať kvalitu a dostupnosť služieb samosprávy v prospech občanov aj podnikateľov.
- e) Podporovať pozitívny vzťah občanov k obci ich aktívnym zapájaním do rozhodovania a aktívnym reagovaním na ich potreby.
- f) Zvýšiť a podporovať prístup miestnych podnikateľov k programom a grantom.

(6) **Špecifický cieľ: rozvoj tradičných možností podnikania**

- a) Pripraviť ekonomické podmienky, stimuly a nástroje na podporu nových podnikateľských subjektov v tradičných oblastiach podnikania.
- b) Zachovať a podporovať drobnú poľnohospodársku výrobu nezávadných potravín a výrobkov v obci.
- c) Podporovať vznik farmárskych dvorov.
- d) Vytvárať podmienky pre vznik a rozvoj tradičných remeselných dvorov s kvalitnými službami, ponukou tradičných poľnohospodárskych výrobkov aj propagáciou územia a zvyklostí
- e) Zapájať podnikateľov do možností získať nenávratné finančné príspevky na podporu podnikania v tradičných remeslách a službách.
- f) Vytvoriť prostredie uľahčujúce rozvoj podnikania v tradičných odvetviach a v remeslách.

(7) **Územný cieľ: využívanie ľudského a prírodného potenciálu**

- a) Podporiť vznik a rozvoj služieb v cestovnom ruchu a súvisiacich služieb a propagácie tradícií.
- b) Využiť kvalitu životného prostredia a rozvíjať možnosti ozdravných a relaxačných pobytov detí, mládeže aj seniorov.
- c) Zabezpečiť modernizáciu náučných chodníkov a cyklotrás, spájajúcich atrakcie a služby cestovného ruchu v jednotlivých obciach mikroregiónu/regiónu.

20.4 HIERARCHIA STRATEGICKÝCH CIEĽOV A PRIORÍT

Vízia	Obec Oravské Veselé v roku 2030 je prosperujúcou lokalitou, ktorá vďaka svojej aktívnej činnosti a rozvoju podporuje obyvateľov v usadzovaní a výchove ďalšej generácie, čím prispieva k stabilnému demografickému vývoju nielen obce, ale aj celého regiónu. Obyvatelia už nemusia odchádzať za prácou do zahraničia, pretože majú dostatok možností zamestnania v obci a jej okolí. Obec disponuje modernou technickou infraštruktúrou, ktorá je priateľská k životnému prostrediu, a ponúka široké spektrum oddychových zón a zelených plôch v centre. Miestni obyvatelia sa zameriavajú na obnovu tradičných činností, prevádzkujú malé farmy a predávajú svoje kvalitné a ekologické produkty nielen susedom, ale aj lokálnym spracovateľom potravín. Podnikateľské prostredie je zamerané na využívanie miestnych zdrojov v oblasti služieb a cestovného ruchu, čo zabezpečuje lepšie uspokojenie potrieb občanov aj návštevníkov a súčasne chráni kvalitu životného prostredia pre budúce generácie. Obyvatelia sú hrdí na svoje tradície a radi víta návštevníkov regiónu, pričom organizovaním pravidelných sezónnych akcií dokážu prilákať stále viac turistov z blízkych i vzdialenejších oblastí.									
	Priorita 1 Ľudia a kvalita života			Priorita 2 Technická infraštruktúra A životné prostredie			Priorita 3 Ekonomický rozvoj A riadenie obce			
Globálny Cieľ	Stabilizácia obce			Zvyšovanie kvality života			Spojenie úsilia samosprávy A podnikateľov			
	Opatrenie 1.1.1	Opatrenie 1.1.2		Op atr eni e 2.1. 1	Opatrenie 2.1.2	Opatre nie 2.1.3	Opatrenie 3.1.1	Opatrenie 3.1.2	Op atr eni e 3.1. 3	
	Opatrenie 1.1.3	Opatrenie 1.1.4								
Špecifický Cieľ	Zvýšenie miery zamestnanosti			Trvalý rozvoj technickej infraštruktúry a odpadového hospodárstva			Rozvoj tradičných možností podnikania			
	Opatrenie 1.2.1		Opatre nie 1.2.2	Opatrenie 2.2.1		Opatrenie 2.2.2	Opatrenie 3.2.1		Opatreni e 3.2.2	
Územný Cieľ	Zlepšenie občianskej vybavenosti			Ochrana prírodného a kultúrneho dedičstva			Využívanie ľudského a prírodného potenciálu			
	Opatrenie 1.3.1	Opatre nie 1.3.2	Opatre nie 1.3.3	Op atr eni e 2.3. 1	Opatrenie 2.3.2	Opatre nie 2.3.3	Opatrenie 3.3.1	Opatrenie 3.3.2	Op atr eni e 3.3. 3	
	Opatrenie 1.3.4	Opatre nie 1.3.5	Opatre nie 1.3.6		Opatrenie 2.3.5	Opatre nie 2.3.6				

				2.3. 4					
--	--	--	--	-----------	--	--	--	--	--

Zdroj: vlastné spracovanie

21. PROGRAMOVÁ ČASŤ – PREHLAD OPATRENÍ A AKTIVÍT

- (1) Programová časť Programu rozvoja obce Oravské Veselé obsahuje Opatrenia a v rámci nich jednotlivé Aktivity na zabezpečenie realizácie Programu rozvoja obce. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie globálnych, špecifických aj územných cieľov identifikovaných v strategickej časti dokumentu.

21.1 PRIORITA 1 – ĽUDIA A KVALITA ŽIVOTA

GLOBALNY CIEĽ: STABILIZÁCIA OBCE

Opatrenie 1.1.1

Využívanie ekonomických a legislatívnych nástrojov a podpora výhodných podmienok pre priamych investorov

Aktivity:

- Vysporiadanie pozemkov pre budovanie podnikateľskej zóny v snahe podporiť príliv priamych investorov, malých a stredných podnikateľov do obce
- Vybudovanie technickej a prístupovej infraštruktúry k podnikateľskej zóne
- Podpora budovania podnikateľských zón, hál a dvorov
- Marketing obce vo vzťahu k podnikateľom a aktívna prezentácia podnikateľských príležitostí a vhodného vzdelanostného zázemia obce, mikroregiónu

Opatrenie 1.1.2

Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci

Aktivity:

- Príprava projektovej dokumentácie na bytovú výstavbu
- Vysporiadanie pozemkov pre bytovú výstavbu
- Výstavba obecných bytov v bytovom dome
- Výstavba bytového domu s nízkoštandardnými bytmi
- Výstavba technickej infraštruktúry pre obecné domy s bytmi a individuálne domy
- Podpora individuálnej bytovej výstavby
- Podpora energetickej efektívnosti rodinných domov
- Obnova a modernizácia bytového fondu za účelom energetickej efektívnosti budov
- Vytvorenie registra bývania v obci (voľné byty, domy, stavebné pozemky)

Opatrenie 1.1.3**Vytvorenie podmienok bezpečného života obyvateľov obce, ochrany ich majetku aj ochrany majetku obce**

Aktivity:

- a) Zavedenie, modernizácia a údržba kamerového systému vo verejných priestoroch obce, kamerové monitorovanie centra obce a rizikových zón vrátane nočného videnia
- b) Zavedenie, modernizácia a údržba kamerového systému na cintoríne a v ďalších odľahlých priestoroch obce vrátane nočného videnia
- c) Podpora rozširovania osobných bezpečnostných signalizačných zariadení seniorov

Opatrenie 1.1.4**Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení, podpora záujmu obyvateľov o veci verejné**

Aktivity:

- a) Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti sociálnej a zdravotníckej pomoci
- b) Vybudovanie a modernizácia komunitného centra
- c) Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami
- d) Podpora pravidelnej klubovej a krúžkovej činnosti detí, mládeže, dospelých aj seniorov
- e) Začlenenie seniorov do veku primeraných aktivít rozvoja obce
- f) Podpora pravidelnej aktualizácie a pravidelná aktualizácia web stránky obce
- g) Zabezpečenie elektronickej a telekomunikačnej distribúcie všetkých oznamov obyvateľom obce
- h) Podpora obecných elektronických médií a kanálov

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: ZVÝŠENIE MIERY ZAMESTNANOSTI**Opatrenie 1.2.1****Rozvoj aktívnej politiky trhu práce, posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitosti na trhu práce**

Aktivity:

- a) Podpora informovanosti rodičov a žiakov pri výbere štúdia po ukončení základnej školy v nadväznosti na potreby trhu práce
- b) Poskytovanie pravidelných informácií o potrebách trhu práce aj o aktívnej politike zamestnanosti v rámci kraja a priľahlých regiónov
- c) Poskytovanie pravidelných informácií o možnostiach vzdelávania sa s prepojením na potreby trhu práce
- d) Organizovanie školení, tréningov a rekvalifikačných kurzov pre nezamestnaných a ohrozených nezamestnanosťou
- e) Zavádzanie aktivít a inovatívnych prístupov zameraných na tých, ktorí vstupujú po prvýkrát na trh práce

- f) Podpora zvyšovania vzdelanostnej úrovne obyvateľov
- g) Využívanie aktivačných činností a absolventskej praxe v obci
- h) Zapájanie obyvateľov do manažovania a realizácie obecných projektov

Opatrenie 1.2. 2

Zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily vstupujúcej na trh práce

Aktivity:

- a) Zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a sekundárnemu vzdelaniu
- b) Zlepšenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu, obnova zručností a spôsobilostí pracovnej sily
- c) Pravidelná analýza potrieb podnikateľských subjektov pôsobiach v regióne
- d) Podpora spolupráce škôl s potenciálnymi zamestnávateľmi
- e) Podpora vzdelávania v oblasti remeselných zručností
- f) Podpora odborného a remeselného vzdelávania pre ľudí zo sociálne znevýhodneného prostredia

ÚZEMNÝ CIEĽ: ZLEPŠENIE OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

Opatrenie 1.3.1

Budovanie zázemia sociálneho zabezpečenia v obci

Aktivity:

- a) Vytvorenie a permanentná aktualizácia databázy potrieb sociálnych a zdravotníckych služieb obyvateľov obce
- b) Vybudovanie, modernizácia a údržba centra poskytovania sociálnych a zdravotníckych služieb s dennou starostlivosťou
- c) Materiálne zabezpečenie a interiérové vybavenie centra poskytovania sociálnych a zdravotníckych služieb s dennou starostlivosťou
- d) Vybudovanie, materiálne zabezpečenie a modernizácia centra a poskytovanie kvalitných sociálnych a zdravotníckych služieb pre starších ľudí, odkázaných na stálu starostlivosť
- e) Vybudovanie a materiálne zabezpečenie domova dôchodcov rodinného typu
- f) Stabilizácia systému terénnej opatrovateľskej služby pre seniorov
- g) Vytvorenie a stabilizácia systému poskytovania stravovacích služieb pre seniorov
- h) Zabezpečenie preventívnych opatrení pre mládež aj dospelých ohrozených drogovými a ostatnými závislosťami, podpora poradenskej činnosti

Opatrenie 1.3.2

Modernizácia a rozvoj základnej infraštruktúry služieb

Aktivity:

- a) Podpora rovnomerného rozšírenia ponuky služieb a rozvoja služieb občianskej vybavenosti
- b) Podpora odbytu miestnych poľnohospodárskych produktov „z dvora“ pre obyvateľov obce a okolia
- c) Podpora odbytu miestnych remeselných výrobkov a služieb pre obyvateľov obce a okolia
- d) Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia prevádzky obecných služieb
- e) Modernizácia a rekonštrukcia domu nádeje
- f) Modernizácia a rekonštrukcia budovy obecného úradu
- g) Modernizácia interiérového vybavenia MKS a Obecnej knižnice

Opatrenie 1.3.3

Stabilizácia siete škôl v obci

Aktivity:

- a) Stabilizácia základnej školy a predškolského zariadenia
- b) Modernizácia, rekonštrukcia a údržba budovy materskej školy
- c) Modernizácia, rekonštrukcia a údržba budovy základnej školy
- d) Modernizácia, rekonštrukcia a údržba budov školských zariadení a telocvične
- e) Modernizácia, rekonštrukcia a údržba interiérového vybavenia materskej školy
- f) Modernizácia, rekonštrukcia a údržba interiérového vybavenia základnej školy
- g) Modernizácia, rekonštrukcia a údržba interiérového vybavenia školských zariadení a telocvične
- h) Rozšírenie kapacity predškolských zariadení
- i) Podpora tvorby a propagácie zaujímavých a atraktívnych vzdelávacích programov na škole
- j) Komunikácia a podpora komunikácie „škola – rodičia“ pri usmerňovaní ďalšieho výberu vzdelávania u žiakov
- k) Podpora vytvárania neziskových združení priaznivcov školy so samostatnou právnou subjektivitou k prijímaniu grantových prostriedkov pre rozvoj školy
- l) Organizovanie propagácie škôl aktivitami dní otvorených dverí na škole
- m) Prezentácia kvality školy a výsledkov žiakov
- n) Podpora propagácie školy na webových stránkach

Opatrenie 1.3.4

Zlepšovanie vybavenosti a podporovanie využiteľnosti škôl, zavádzanie progresívnych foriem výučby a praktických zručností

Aktivity:

- a) Rozširovanie a modernizácia vybavenosti školy a školských zariadení, nákup interaktívnych didaktických pomôcok a zariadení
- b) Podpora zavádzania vzdelávacích programov zameraných na motiváciu pre remeselné zručnosti
- c) Rekonštrukcia existujúceho športového areálu v základnej škole
- d) Podpora výmenných pobytov žiakov s partnerskými školami v zahraničí

- e) Podpora žiakov aktívne sa zapájať do vedomostných a športových súťaží
- f) Zavádzanie a využívanie internetu a e-learningu na školách
- g) Podpora individuálneho vzdelávania detí mimoriadne talentovaných a nadaných
- h) Podpora individuálneho vzdelávania v rámci integrácie žiakov so zdravotným postihnutím
- i) Podpora psychologicko-pedagogického poradenstva pre deti
- j) Podpora alternatívnych metód vyučovania
- k) Podpora zvyšovania kvalifikácie učiteľov a ich ďalšieho vzdelávania

Opatrenie 1.3.5

Rozvoj záujmovej činnosti, športových aktivít a kultúrnych podujatí

Aktivity:

- a) Podpora obyvateľov obce v záujmovej činnosti, generačnej spolupráci a práci s deťmi
- b) Organizovanie pravidelných športových podujatí
- c) Výstavba a modernizácia multifunkčného ihriska
- d) Výstavba, modernizácia športových klubov a nákup športového zariadenia, náradia a náčinia
- e) Výstavba, modernizácia a údržba detského ihriska a futbalového ihriska
- f) Výstavba mini ihrísk
- g) Prestavba, modernizácia a údržba kultúrneho domu
- h) Nákup interiérového vybavenia a zariadenia pre polyfunkčné využitie kultúrneho domu
- i) Organizovanie tradičných kultúrnych podujatí
- j) Výstavba a modernizácia denného centra pre deti v školskom veku a seniorov zameraných na aktivity podporujúce tradičné remeslá, činnosti a výroby
- k) Výstavba a modernizácia amfiteátra
- l) Výstavba, modernizácia a údržba športovej sály
- m) Podpora prezentácie výsledkov záujmovej činnosti a tvorby doma aj v zahraničí
- n) Podpora aktívneho a zdravého starnutia

Opatrenie 1.3.6

Podpora miestnych kultúrnych, spoločenských a folklórnych tradícií

Aktivity:

- a) Výstavba a vybavenie Múzea tradícií – stála expozícia tradičnej architektúry obce
- b) Podpora a propagácia zberateľskej činnosti
- c) Podpora a propagácia folklórnych a spoločenských podujatí a aktivít
- d) Podpora a propagácia tradičnej remeselnej výroby
- e) Vydanie publikácie o obci a vydávanie ďalších printových materiálov artefaktov, kalendárov, obecných novín
- f) Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho dedičstva obce a atrakcií obce

21.2 PRIORITA 2 – TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

GLOBÁLNY CIEĽ: ZVYŠOVANIE KVALITY ŽIVOTA

Opatrenie 2.1.1

Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry obce

Aktivity:

- a) Vysporiadanie pozemkov pod miestnymi chodníkmi
- b) Výstavba, oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií, mostov a lávok
- c) Výstavba, oprava a rekonštrukcia chodníkov
- d) Rozšírenie cintorína
- e) Výstavba, oprava a rekonštrukcia chodníkov na cintorínoch
- f) Výstavba, oprava a modernizácia parkovacích a odstavných plôch
- g) Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia
- h) Výstavba výstražného systému
- i) Budovanie cyklotrás
- j) Výstavba, oprava a rekonštrukcia osvetlenia obecných budov
- k) Odstránenie bariér pre imobilných a starších občanov
- l) Budovanie a modernizácia zastávok verejnej dopravy a prístreškov na čakanie
- m) Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia pri školách a na prechodoch pre chodcov
- n) Budovanie spomaľovačov a regulácia rýchlosti prechádzajúcich motorových vozidiel
- o) Budovanie bezpečnostného zábradlia medzi chodníkom a komunikáciou pre motorové vozidlá
- p) Budovanie bariér na zníženie hlučnosti a prašnosti, najmä v okolí hlavných komunikácií

Opatrenie 2.1.2

Rozvoj dopravnej obslužnosti obce

Aktivity:

- a) Podpora posilnenia regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov
- b) Podpora vývoja ekologicky priaznivých a nízkohlúčkových dopravných systémov a propagácia trvalo udržateľnej obecnej/regionálnej mobility
- c) Podpora efektívneho a komfortného prepojenia obce s mestom Námestovo (Dolný Kubín) a obcami regiónu verejnou dopravou
- d) Prieskum potrieb obyvateľov v oblasti nadväznosti verejnej dopravy
- e) Komunikácia so subjektmi zabezpečujúcimi verejnú dopravu k skvalitneniu jej nadväznosti podľa požiadaviek občanov
- f) Podpora drobných poskytovateľov verejnej dopravy
- g) Podpora dopravy využívajúcej alternatívne pohonné látky

Opatrenie 2.1.3**Zlepšenie vzhľadu obce a zvyšovanie atraktivity verejných priestranstiev**

Aktivity:

- a) Výsadba a údržba zelene v obci s ambíciou zväčšiť celkovú plochu zelene v obci
- b) Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia oddychových zón v obci
- c) Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia centra obce
- d) Modernizácia a jednotný imidž zábran, informačných tabúl a ďalšieho mobiliáru v obci
- e) Inštalácia a údržba prvkov obecných mobiliárov
- f) Výstavba a rekonštrukcia opлотenia obecných budov, pozemkov, cintorína
- g) Nákup pomocných pracovných strojov a zariadení na údržbu verejných priestranstiev v obci
- h) Pravidelná údržba čistoty verejných priestranstiev
- i) Súťaž vo vzhľade domov a dvorov
- j) Účasť obyvateľov na projektoch utvárania verejných priestranstiev

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: TRVALÝ ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY A ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA**Opatrenie 2.2.1****Výstavba, rozvoj a modernizácia technickej infraštruktúry**

Aktivity:

- a) Podpora investícií do infraštruktúry, ktoré občanom poskytujú základné služby v oblastiach energie, životného prostredia, dopravy a informačných a komunikačných technológií
- b) Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia kanalizácie a čističky odpadových vôd v obci
- c) Rekonštrukcia a modernizácia obecného vodovodného potrubia a trvalej zásoby vody
- d) Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia plynového potrubia
- e) Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu
- f) Vysporiadanie pozemkov obecného cintorína
- g) Vysporiadanie pozemkov: vykonanie projektu pozemkových úprav v súvislosti s výstavbou a rekonštrukciou technickej infraštruktúry – vytýčenie rozdeľovacieho plánu, vypracovanie geometrických plánov a premietnutie nových vlastníckych vzťahov do katastra nehnuteľností
- h) Vypracovanie kompletných projektov v súvislosti s výstavbou a rekonštrukciou technickej infraštruktúry
- i) Propagácia nízkouhlíkových stratégií pre obec/mikroregión
- j) Podpora a postupné zavádzanie distribučných systémov s nízkymi úrovňami napätia
- k) Príprava a podpora obce na modernizáciu a kapacitné rozširovanie rozvodu elektrickej energie
- l) Podpora obce pri zavádzaní optických káblov a výstavbe televíznych a telekomunikačných prijímačov a internetová a rádiokomunikačných sietí

- m) Podpora zabezpečenia ochrany údajov, vírusová a digitálna ochrana prevádzky sietí a služieb, bezpečnosť internetových transakcií, ako aj zabezpečenia bezpečnosti vybavenia pre konečných užívateľov

Opatrenie 2.2.2

Podpora ekologického nakladania s odpadom

Aktivity:

- a) Likvidácia ekologických záťaží a nelegálnych skládok odpadu
- b) Rekultivácia zaťažených, kontaminovaných plôch
- c) Vybudovanie zberného dvora
- d) Podpora vybudovania skládky pre biologicky rozložiteľné odpady
- e) Organizovanie informačnej kampane separáciu odpadu a podporu individuálnych skládok biologicky rozložiteľných odpadov a domáceho kompostovania
- f) Podpora kompostovania a využívania bioodpadu
- g) Rozšírenie komodít a modernizácia separovaného zberu odpadu v obci
- h) Aktívna motivácia obyvateľov k separovaniu odpadu
- i) Osveta obyvateľov zameraná na ekologické nakladanie s odpadom
- j) Podpora vzdelávania a osvetu separovania odpadu u detí a žiakov

ÚZEMNÝ CIEĽ: OCHRANA PRÍRODNÉHO A KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Opatrenie 2.3.1

Podpora úsporného nakladania s energiami a využívanie obnoviteľných zdrojov energie

Aktivity:

- a) Rekonštrukcia verejných budov s ambíciou zníženia energetickej zaťaženia a úspory energií
- b) Rekonštrukcia a modernizácia interiérového vybavenia a interiérových médií, hlavne elektrických rozvodov vo verejných budovách
- c) Rekonštrukcia a modernizácia budovy školy, materskej školy a ďalších budov vo vlastníctve obce s cieľom zníženia ich energetickej náročnosti
- d) Znižovanie spotreby energie v obecných objektoch, budovách postupnou rekonštrukciou exteriérov a interiérov
- e) Podpora energetickej efektívnosti súkromných domov
- f) Využívanie a podpora využívania solárnej energie
- g) Propagácia výroby a podpora distribúcie ďalších obnoviteľných zdrojov energie
- h) Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach a v sektore bývania
- i) Podpora a postupné zavádzanie inteligentných distribučných systémov s nízkymi úrovňami napätia
- j) Osveta o možnostiach úspor energie a obnoviteľných zdrojoch energie vrátane zdrojov ich financovania
- k) Podpora využitia technológií k úspore energie

Opatrenie 2.3.2

Ochrana podzemných a povrchových vôd

Aktivita:

- a) Riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis
- b) Výstavba kanalizačných sietí a čistiarne odpadových vôd

Opatrenie 2.3.3

Zapojenie obce do riešenia protipovodňových opatrení a ochrany pred následkami klimatických zmien

Aktivita:

- a) Spolupráca obce so zodpovednými inštitúciami na vytváranie protipovodňových opatrení
- b) Vytváranie povodňových plánov
- c) Pravidelný monitoring stavu koryta riečky
- d) Presadzovanie pravidelnej údržby a pravidelná údržba koryta riečky a kanálov na území obce u ich správcov na zachovanie dostatočného prierezu koryta na prietok vody
- e) Odstraňovanie následkov povodní
- f) Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy
- g) Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof
- h) Osveta obyvateľov pre zvládanie prírodných katastrof
- i) Vybudovanie varovného systému obyvateľstva

Opatrenie 2.3.4

Revitalizácia pôdy a riečnych systémov v obci

Aktivita:

- a) Obnova prirodzenej funkcie tokov
- b) Zlepšenie a revitalizácia obecného prostredia vrátane regenerácie opustených priemyselných (poľnohospodárskych) lokalít a zníženia miery znečistenia pôdy a vzduchu
- c) Zvyšovanie retenčnej schopnosti krajiny
- d) Zachytávanie vody v mieste jej dopadu
- e) Spevňovanie brehov vodných tokov a podpora udržiavania rázu krajiny
- f) Údržba riečnych a potokových korýt

Opatrenie 2.3.5

Obnova a údržba poľných ciest a zelene v krajine

Aktivita:

- a) Spevňovanie, udržiavanie a obnova poľných ciest
- b) Výsadba a údržba líniovej zelene pozdĺž ciest
- c) Údržba trávnatých plôch a neobrábanej pôdy

Opatrenie 2.3.6

Obnova a údržba historických a kultúrnych pamiatok, budov a pamätníkov

Aktivity:

- a) Obnova a údržba historických pamätníkov a pietnych miest
- b) Obnova a údržba historických budov
- c) Výstavba, modernizácia, rekonštrukcia a údržba hasičskej zbrojnice
- d) Podpora a pomoc pri riešení opráv havarijných stavov nehnuteľností vo vlastníctve cirkví a neziskových organizácií

21.3 PRIORITA 3 – EKONOMICKÝ ROZVOJ A RIADENIE OBCE

GLOBÁLNY CIEĽ: SPOJENIE ÚSILIA SAMOSPRÁVY A PODNIKATEĽOV

Opatrenie 3.1.1

Stabilizácia existujúcich podnikateľov, podpora ich rozvoja a motivácia prílivu nových investorov

Aktivity:

- a) Vytvorenie a schválenie motivačných podmienok a obecnej legislatívy obce pre vstup domácich a zahraničných malých a stredných podnikateľov (investorov)
- b) Vysporiadanie pozemkov a vybudovanie technickej infraštruktúry zóny pre podnikateľov
- c) Rekonštrukcia a podpora rekonštrukcie budov a prevádzkových priestorov, ktoré sú potrebné na zabezpečenie rozvoja podnikateľov, remeselných dvorov a služieb
- d) Podpora a motivácia novo vzniknutých podnikateľov a živnostníkov vo výrobnom a remeselnom sektore a službách dostupnými ekonomickými a legislatívnymi nástrojmi obce
- e) Podpora investícií do infraštruktúry, ktoré občanom poskytujú základné služby v oblastiach energie, životného prostredia, dopravy a informačných a komunikačných technológií
- f) Podpora rozvoja vnútorného potenciálu, najmä malých podnikateľov a služieb vytváraním sietí, spolupráce a výmeny skúseností medzi obcami a regiónmi
- g) Podpora a motivácia malých a stredných podnikateľov, ktorí využívajú domáce suroviny
- h) Rekonštrukcia a modernizácia predajných objektov a nákup technológií a zariadení pre doplnkovú výrobu a spracovanie tradičných materiálov a výrobkov
- i) Organizovanie pravidelných trhov a workshopov – vytváranie väzieb medzi malým a stredným podnikaním v regióne a kraji
- j) Podpora marketingu domácich podnikateľov, motivácia občanov využívať služby a nakupovať tovary miestnych podnikateľov
- k) Podpora a vytváranie akčných plánov zamestnanosti na všetkých úrovniach a podpora nepretržitého rozvoja partnerských štruktúr na miestnej úrovni

Opatrenie 3.1.2

Zvyšovanie informovanosti a využívanie programov rozvoja malého a stredného podnikania**Aktivity:**

- a) Propagácia a pravidelné informácie pre podnikateľov o možnostiach využívania grantov a programov zo štrukturálnych fondov
- b) Zapájanie miestnych podnikateľov do prípravy a realizácie projektov a grantov v prospech rozvoja obce a podnikateľského prostredia
- c) Pravidelné informácie o vzdelávacích programoch pre podnikateľov
- d) Pomoc obce a podpora podnikateľov využívaním grantov a ďalších podporných programov
- e) Aktívna spolupráca obce s podnikateľmi pri tvorbe ich projektov a následnej realizácii získaných programov

Opatrenie 3.1.3**Modernizácia technického a technologického zázemia obecného úradu a online dostupnosť služieb a portálov verejnej správy občanom a podnikateľom****Aktivity:**

- a) Nákup softwaru pre komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty
- b) Nákup aplikačného softwaru na zabezpečenie elektronických služieb pre občanov v obci
- c) Modernizácia a zvýšenie kapacity internetového pripojenia v priestoroch obecného úradu
- d) Budovanie verejných free wifi zón
- e) Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti nových informačných technológií a aplikácie nových softwarov pre pracovníkov obce na obecnom úrade

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: ROZVOJ TRADIČNÝCH MOŽNOSTÍ PODNIKANIA**Opatrenie 3.2.1****Stabilizácia a rozvoj poľnohospodárskej produkcie a výroby v obci****Aktivity:**

- a) Podpora zlepšenia a zlepšenie obhospodarovania pôdy
- b) Podpora rozšírenia chovu dobytka
- c) Podpora mladých farmárov, podpora obce pri zakladaní rodinných fariem, poľnohospodárskych dvorov a ďalších drobných podnikateľov v poľnohospodárstve
- d) Propagácia účinného využívania zdrojov a podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo odolné voči zmene klímy v sektoroch poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva so zameraním na zvýšenie účinnosti využitia vody v poľnohospodárstve, zvýšenie účinnosti využitia energie v poľnohospodárstve a pri spracovaní potravín, uľahčenie dodávok a využitia obnoviteľných zdrojov energie, vedľajších produktov, odpadov, zvyškov a iných nepotravinových surovín na účely biohospodárstva, zníženie emisií oxidu dusného a metánu z poľnohospodárstva

- e) Podpora sekvestrácie oxidu uhličitého v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve
- f) Podpora obnovy a obnova, zachovanie a posilnenie ekosystémov závislých od poľnohospodárstva
- g) Podpora konkurencieschopnosti všetkých druhov poľnohospodárskej produkcie
- h) Podpora modernizácie poľnohospodárskych výrobných technológií k lepšej ochrane životného prostredia
- i) Modernizácia, oprava a budovanie poľných prístupových ciest, inžinierskych sietí a ďalšej technickej podpory pre zlepšenie výroby v poľnohospodárstve a ochrany životného prostredia
- j) Podpora projektov a investičných aktivít na ochranu životného prostredia a výrobu ekologicky nezávadných potravín
- k) Podpora pracovnej mobility a pomoc obce zamestnať sa v poľnohospodárstve trvale alebo v sezónnych prácach ľuďom bez vzdelania a ďalším uchádzačom o zamestnanie

Opatrenie 3.2.2

Stabilizácia odbytu poľnohospodárskych výrobkov a podpora remeselných dvorov a služieb

Aktivity:

- a) Podpora a propagácia pravidelného predaja poľnohospodárskych produktov „z dvora“ v obci a v regióne
- b) Organizovanie obecných trhov so zameraním na ochutnávku a predaj miestnych špecialít, kulinárske špeciality a nezávadné potraviny
- c) Marketing kvalitných poľnohospodárskych produktov vo vzťahu k obyvateľom regiónu
- d) Podpora konkurencieschopnosti všetkých druhov poľnohospodárskej produkcie
- e) Podpora integrácie primárnych výrobcov do potravinového reťazca pomocou systémov kvality, propagácie na miestnych trhoch a krátkych dodávateľských reťazcoch, skupín výrobcov a medziodvetvových organizácií
- f) Podpora manažmentu rizika poľnohospodárskych podnikov v obci
- g) Podpora vzniku kooperačných väzieb medzi poľnohospodármi
- h) Podpora vzniku odbytových družstiev

ÚZEMNÝ CIEL: VYUŽÍVANIE ĽUDSKÉHO A PRÍRODNÉHO POTENCIÁLU

Opatrenie 3.3.1

Rekonštrukcia infraštruktúry cestovného ruchu

Aktivity:

- a) Výstavba a modernizácia remeselných dvorov a dielní na výroby tradičných produktov
- b) Výstavba a modernizácia ubytovacích zariadení pre podporu cestovného ruchu
- c) Výstavba sezónnej letnej reštaurácie s ponukou domácich produktov

- d) Vybudovanie informačných a náučných tabúl v obci
- e) Inštalácia medzinárodne uznávaných turistických značení atraktivít cestovného ruchu (kultúrne, technické, historické pamiatky a prírodné atraktivity)
- f) Vybudovanie a údržba turistických, náučných chodníkov a cyklistických trás
- g) Vybudovanie oddychových a relaxačných zón
- h) Podpora podnikania a vytvárania služieb v oblasti agroturistiky

Opatrenie 3.3.2

Propagácia obce

Aktivity:

- a) Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho dedičstva obce
- b) Vytvorenie krátkodobého marketingového plánu a strednodobej marketingovej a komunikačnej stratégie obce, budovanie pozitívneho mediálneho obrazu obce
- c) Realizácia marketingových výstupov, pravidelná propagácia aktivít a podujatí v obci s cieľom prilákať návštevníkov z regiónu, kraja
- d) Pravidelná komunikácia s regionálnymi a celoštátnymi médiami, prezentácia pozitívnych výsledkov aj zaujímavostí obce
- e) Budovanie komunikačných a informačných väzieb v mikroregióne, spolupráca s obcami, mestami v oblasti komunikácie s médiami
- f) Podpora a rozvoj projektov medzinárodnej a cezhraničnej spolupráce
- g) Pravidelná účasť na regionálnych, národných aj medzinárodných veľtrhoch, obchodných misiách, odborných seminároch a konferenciách propagujúcich miestny cestovný ruch
- h) Vytvorenie propagačných materiálov obce
- i) Budovanie imidžu obce na základe histórie obce, folklórnych tradícií, tvorby remeselných produktov a tradičných výrobkov, prírodných zdrojov, chránených území, rekreačného využitia prírody, športových aktivít, využitie potenciálu blízkosti hranice
- j) Investície do prezentácie kultúrnych aktivít (kultúrne podujatia, festivaly, prezentácie národného folklóru, zvykov a tradícií, kongresov a sympózií) a remeselných dvorov
- k) Podpora prezentácie príležitostí strávenia voľného času (propagácia cykloturistiky, zimnej a letnej turistiky v spolupráci s okolitými obcami)

Opatrenie 3.3.3

Podpora podnikateľských aktivít a služieb v cestovnom ruchu

Aktivity:

- a) Podpora podnikateľov v oblasti služieb a doplnkových služieb v cestovnom ruchu
- b) Podpora účasti podnikateľov na výstavách a veľtrhoch cestovného ruchu doma a v zahraničí
- c) Prevádzkovanie malých predajných miest pre návštevníkov obce s cieľom predaja tradičných výrobkov (ľudovo-umelecké výrobky a i.) a poľnohospodárskych produktov

- d) Podpora organizovania tradičných jarmokov a trhov
- e) Pravidelné informácie o využívaní dotačných programov pre podnikateľov v cestovnom ruchu
- f) Metodická a asistenčná podpora obce malým a stredným podnikateľom v oblasti cestovného ruchu

22. INDIKÁTORY OPATRENÍ

- (1) Cieľom Programu rozvoja obce Oravské Veselé je čo najviac splniť jeho očakávania. Programová časť rozvoja presne určuje potreby obce prostredníctvom svojich Opatrení a Aktivít. Tieto Aktivity podrobne špecifikujú a dopĺňajú identifikátory vrátane ich číselného (explicitného) vyjadrenia počiatočného a želaného stavu. Indikátory zabezpečujú oprávnenosť verejných výdavkov pre jednotlivé Opatrenia a tvoria základný prvok pri vytváraní kritérií pre získanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu. Na základe súboru indikátorov priradených k rôznym Opatreniam je možné efektívne monitorovať priebežný pokrok a realizáciu jednotlivých aktivít.

Tabuľka Merateľné ukazovatele realizácie aktivít indikátory môžete aj zmeniť

Opatrenie		Merateľný Indikátor	Merateľný ukazovateľ	Stav v roku 2024	Stav v roku 2030
1.1.1	Využívanie ekonomických a legislatívnych nástrojov a podpora výhodných podmienok pre priamych investorov	vysporiadané pozemky	ha	0	1
		technická infraštruktúra (cesty)	m	1200	5000
1.1.2	Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci	postavené obecné byty	počet	47	60
		postavené nízkošandardné byty	počet	-	-
1.1.3	Vytvorenie podmienok bezpečného života obyvateľov obce, ochrany ich majetku aj ochrany majetku obce	modernizované kamery	počet	5	20
1.1.4	Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení	komunitné centrá	počet	0	1
1.2.1	Rozvoj aktívnej politiky trhu práce, posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitosti na trhu práce	dhodobo nezamestnaní	počet	25	16

1.2.2	Zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily vstupujúcej na trh práce	zamestnaní v regióne	počet	1242	1300
1.3.1	Budovanie sociálneho zázemia v obci	denný stacionár	počet	0	1
		terénna opatrovateľská služba	počet	2	5
1.3.2	Modernizácia a rozvoj základnej infraštruktúry služieb	obchody s rozličným tovarom	počet	7	13
1.3.3	Stabilizácia siete škôl v obci	predškolské zariadenia	počet	1	1
1.3.4	Zlepšovanie vybavenosti a podporovanie využiteľnosti škôl, zavádzanie progresívnych foriem výučby a praktických zručností	interaktívne didaktické hračky	počet	3	10
1.3.5	Rozvoj záujmovej činnosti, športových aktivít a kultúrnych podujatí	multifunkčné ihrisko	počet	1	2
		kluby kultúry	počet	2	4
1.3.6	Podpora miestnych kultúrnych, spoločenských a folklórnych tradícií	obecné múzeum	počet	1	1
2.1.1	Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry obce	opravené miestne komunikácie	m	7000	15000
2.1.2	Rozvoj dopravnej obslužnosti obce	-	-	-	-
2.1.3	Zlepšenie vzhľadu obce a zvyšovanie atraktivity verejných priestranstiev	obecný park	m²	300	300
2.2.1	Výstavba, rozvoj a modernizácia technickej infraštruktúry	kanalizácia	km	0	14
2.2.2	Podpora ekologického nakladania s odpadom	separované komodity	počet	6	10
2.3.1	Podpora úsporného nakladania s energiami a využívanie obnoviteľných zdrojov energie	rekonštrukcia budov na energeticky úsporné	m²	2	4
2.3.2	Ochrana podzemných a povrchových vôd	čistička odpadových vôd	počet	0	1
2.3.3	Zapojenie obce do riešenia protipovodňových opatrení a ochrany pred následkami klimatických zmien	priepustnosť potokov	km	0	5

2.3.4	Revitalizácia pôdy a riečnych systémov v obci	spevnené brehy riek	km	0,5	5
2.3.5	Obnova a údržba poľných ciest a zelene v krajine	spevnené poľné cesty	m	900	2000
2.3.6	Obnova a údržba historických a kultúrnych pamiatok, budov a pamätníkov	obnovené pamiatky	počet	3	5
3.1.1	Stabilizácia existujúcich podnikateľov, podpora ich rozvoja a motivácia prílivu nových investorov	noví podnikatelia	počet	10	30
3.1.2	Zvyšovanie informovanosti a využívanie programov rozvoja malého a stredného podnikania	nenávratné finančné prostriedky	€	100	500
3.1.3	Modernizácia technického a technologického zázemia obecného úradu a online dostupnosť služieb a portálov verejnej správy občanom a podnikateľom	software	počet	7	15
3.2.1	Stabilizácia a rozvoj poľnohospodárskej produkcie a výroby v obci	samostatne hospodáriaci roľníci	počet	23	40
3.2.2	Stabilizácia odbytu poľnohospodárskych výrobkov a podpora remeselných dvorov a služieb	predaj z dvora	počet	0	2
3.3.1	Rekonštrukcia infraštruktúry cestovného ruchu	ubytovacie zariadenie	počet	2	4
		stravovacie zariadenie	počet	2	4
3.3.2	Propagácia obce brožurka	propagačný materiál	počet	7	15
3.3.3	Podpora podnikateľských aktivít a služieb v cestovnom ruchu	podnikatelia v službách cestovného ruchu	počet	10	20

Zdroj: vlastné spracovanie

23. REALIZAČNÁ ČASŤ – MANAŽMENT PROGRAMU ROZVOJA OBCE

- (1) Realizačná časť Programu rozvoja obce Oravské Veselé identifikuje manažment riadenia, popisuje organizačné zabezpečenie realizácie aktivít, systém monitorovania a hodnotenia plnenia Programu rozvoja obce, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov. Obecné zastupiteľstvo
- (2) Je najvyšším orgánom riadenia a realizácie Programu rozvoja obce je obecné zastupiteľstvo. To schvaľuje Program rozvoja obce, jeho aktualizácie a hodnotiacu správu o realizácii. Vymedzuje činnosti súvisiace s operatívnym riadením programu a menuje členov Riadiacej skupiny a Pracovných skupín pre jednotlivé problémové oblasti.
- (3) Obecné zastupiteľstvo taktiež kontroluje dosahovanie stanovených cieľov, pravidelne monitoruje a hodnotí výsledky implementácie. Schvaľuje partnerstvá v oblasti územnej spolupráce s rôznymi orgánmi a inštitúciami, ktoré prispievajú k naplneniu cieľov Programu rozvoja. Rovnako schvaľuje a koordinuje spoluprácu s podnikateľskými subjektmi, zamestnávateľmi a neziskovým sektorom s cieľom realizácie aktivít programu a dbá na vyvážený rozvoj územia.
- (4) **Starosta** je koordinátorom a manažérom realizácie Programu rozvoja obce. Zvoláva pravidelné stretnutia k Programu rozvoja, navrhuje obecnému zastupiteľstvu na schválenie jednotlivé námety a podnety na realizáciu projektov.
- (5) **Riadiaca skupina** plní funkciu poradného a iniciatívneho orgánu obecného zastupiteľstva v oblasti Programu rozvoja. Skladá sa z troch členov, ktorých zvolilo obecné zastupiteľstvo. Jej úlohou je dohliadať na trvalo udržateľný hospodársky, sociálny a územný rozvoj prostredníctvom Programu rozvoja a Akčných plánov. V spolupráci s obecným zastupiteľstvom vypracovala víziu, stratégiu a aktivity strategického rozvoja obce a koordinuje spoluprácu s externým prostredím pri príprave Programu rozvoja.
- (6) Riadiaca skupina analyzuje potreby, ktoré plánuje financovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí a legislatívu, a spolupracuje s externými partnermi pri príprave projektov. Vytvára podmienky na realizáciu projektov, monitoruje ich priebeh a zúčastňuje sa na kontrole práce na týchto projektoch. Skupina hodnotí aj ukončené projekty a sleduje legislatívu a pravidlá čerpania fondov EÚ a grantov, pričom komunikuje s riadiacim orgánom. Rovnako vedie databázu kontaktov a prehľad o organizáciách tretieho sektora a podnikateľoch.
- (7) **Pracovné skupiny** sú zriadené pre jednotlivé problematické oblasti Programu rozvoja obce. Ich úlohou je pripraviť na prerokovanie prioritné projekty, plán realizácie, využitie financovania, zabezpečenie dodatočných zdrojov, hodnotenie realizácie a dopadu projektov a iné aspekty. Tieto skupiny tvoria odborníci na konkrétne problematické oblasti a ich členov schvaľuje obecné zastupiteľstvo.
- (8) Realizácia Programu rozvoja si vyžaduje systematickú prácu, určenie priorít, rozloženie financovania, získavanie úverov a externých zdrojov, ako aj sledovanie výziev od jednotlivých riadiacich orgánov pre eurofondy. Odporúča sa zriadiť plateného zamestnanca obce, ktorý sa zameria na získavanie nenávratných finančných prostriedkov, administráciu eurofondov a komunikáciu s verejnými

obstarávateľmi a stavebným dohľadom. Zakladanie ďalších orgánov v súvislosti s Programom rozvoja obce sa považuje za zbytočné.

24. MONITOROVANIE A HODNOTENIE PROGRAMU ROZVOJA OBCE

- (1) Kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre efektívne zabezpečenie implementácie Programu rozvoja obce zahŕňajú aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni celého programu, ako aj jednotlivých aktivít. Základným prvkom súčasného prístupu v oblasti monitorovania a hodnotenia je dôraz na presné definovanie cieľov a orientácia na výsledky. Premena plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné výsledky je sledovaná v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov a implementácie aktuálnych projektov.
- (2) Monitorovanie, ktorého hlavným nástrojom sú merateľné ukazovatele, sa sústreďuje na hodnotenie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov Programu a dosahovanie jeho cieľov. Okrem realizácie Programu môže skutočný dosiahnutý výsledok ovplyvniť aj externé faktory, ktoré sú mimo jeho kontrolu. Tieto faktory môžu mať buď minimálny, alebo výrazný dopad na dosahovanie výsledkov. Preto je pri tvorbe Programu dôležité identifikovať všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť výsledok a rozhodnúť, ktoré z nich budú zahrnuté v Programu. Stanovenie celkového dosiahnutého výsledku, teda reálneho dopadu Programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality, je možné iba prostredníctvom hodnotenia dopadov.
- (3) Dopady sa nemerajú ukazovateľmi, ale vhodnými hodnotiacimi metódami. Hodnotenie vychádza z údajov získaných počas monitorovania, kombinuje ich s ďalšími informáciami a poskytuje pridanú hodnotu pre rozvojový proces. Monitorovanie aj hodnotenie vykonávajú všetky subjekty zapojené do riadenia Programu rozvoja obce v rámci definovaných úloh a zodpovedností.

24.1 MONITOROVANIE PROGRAMU ROZVOJA OBCE

- (1) Úlohou obce a jej manažmentu je systematicky sledovať a hodnotiť plnenie Programu rozvoja. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelne kontrolovať realizáciu Opatrení a Aktivít Programu rozvoja s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania poskytujú manažmentu potrebné informácie na zlepšenie implementácie Programu rozvoja, ako aj na prípravu priebežných a záverečných správ o jeho realizácii.
- (2) Riadiaca skupina bude zodpovedná za monitorovanie úrovne Priorít a Cieľov Programu rozvoja ako celku. Údaje získané počas monitorovania sú dôležitým zdrojom informácií pre riadenie Programu a pre rozhodovanie obecného zastupiteľstva o jeho aktualizácii, zmene alebo doplnení. Tieto údaje sú tiež využívané pri priebežnom hodnotení Programu rozvoja. Monitorovanie sa realizuje na základe systému merateľných ukazovateľov definovaných v predchádzajúcich častiach Programu. Riadiaca skupina spracováva informácie o Prioritách a Cieľoch

ako podklad pre priebežné hodnotenie, samostatnú monitorovaciu správu však nepripravuje.

- (3) V súvislosti s implementáciou Programu rozvoja zodpovední projektoví manažéri zabezpečujú monitorovanie na úrovni individuálnych projektov (aktivít). Na rozdiel od monitorovania Priorít a Cieľov je potrebné pravidelne pripravovať a schvaľovať monitorovaciu správu. Harmonogram predkladania monitorovacích správ sa stanovuje pre každý realizovaný projekt individuálne. Monitorovacia správa zvyčajne obsahuje predpísanú štruktúru a povinné náležitosti podľa pokynov uvedených v projekte.

24.2 HODNOTENIE PROGRAMU ROZVOJA OBCE

- (1) Hodnotenie je proces, ktorý systematicky analyzuje prínos realizácie Programu rozvoja a jeho súlad s Cieľmi stanovenými v tomto programe. Zameriava sa na účinnosť realizovaných procesov, vhodnosť nastavenia jednotlivých Opatrení a Aktivít a formulovanie odporúčaní na zvýšenie ich efektívnosti. Odporúča sa vykonávať priebežné hodnotenia počas trvania Programu rozvoja, a po jeho ukončení realizovať následné hodnotenie. Výsledky hodnotenia budú zverejnené v súlade s platnou legislatívou.
- (2) Pri hodnotení Programu rozvoja je dôležité zohľadniť, že stratégiu pripravovali predstavitelia obce v konkrétnom čase a v súlade so svojimi vyhláseniami a predstavami. Nie všetky ambície zostávajú aktuálne a realizovateľné; niektoré aktivity môžu byť menej dôležité v čase ich hodnotenia. Program rozvoja obce nie je nemenný dokument, ale skôr vyjadrenie dlhodobých Priorít a Cieľov, ktoré sú v súlade s väčšinovými záujmami. Obecné zastupiteľstvo má možnosť tento dokument aktualizovať a doplniť.
- (3) **Priebežné hodnotenie** zahŕňa sériu hodnotení, ktoré počas implementácie Programu rozvoja skúmajú, do akej miery boli využité prostriedky, ako aj efektívnosť plánovania a sociálno-ekonomický dopad. Taktiež identifikuje faktory prispievajúce k úspechu alebo neúspechu implementácie, vrátane udržateľnosti a osvedčených postupov. Hodnotenie sa uskutočňuje systematicky počas celého trvania Programu, až po predloženie Záverečnej správy. Odporúča sa realizovať priebežné hodnotenia minimálne raz za dva roky, pričom hodnotiace obdobie trvá od 1. januára do 31. decembra daného roka. Riadiaca skupina predkladá správu z hodnotenia obecnému zastupiteľstvu do šiestich mesiacov po skončení hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre hodnotenie sú monitorovacie správy o Prioritách a Cieľoch a monitorovacie správy projektov v rámci Programu rozvoja. Výsledky hodnotenia poslúžia obecnému zastupiteľstvu pri ďalšom riadení Programu s cieľom dosiahnuť požadovaný pokrok v naplnení hlavných priorít a cieľov. Priebežné hodnotenie vyústi do Hodnotiacej správy.
- (4) **Následné hodnotenie** Programu rozvoja sa zameriava na rozsah využitia zdrojov, účinnosť a efektívnosť programovania a jeho sociálno-ekonomický dopad na rozvoj obce. Taktiež určuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu realizácie Programu ako celku a identifikuje osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení Programu rozvoja obce Oravské Veselé. Hodnotiace obdobie pokrýva celé obdobie realizácie Programu. Riadiaca skupina zabezpečuje vypracovanie Záverečnej správy, ktorú predkladá obecnému zastupiteľstvu do šiestich mesiacov od ukončenia platnosti Programu.

- (5) **Hodnotiaca a Záverečná správa** nemajú presne stanovenú formu, ale mali by obsahovať obdobie hodnotenia, úroveň hodnotenia (Ciele, Opatrenia, Aktivity), očakávané výsledky, plánovaný termín realizácie, rozpočet interných a externých zdrojov a skutočné výsledky. Správa by mala v závere analyzovať dôvody nesplnených očakávaní a navrhnúť efektívne opatrenia na nápravu, ako je aktualizácia Programu rozvoja alebo zmena priorít a cieľov v prípade jeho ukončenia. Z správy by malo byť jasné, kto ju vypracoval a na akých údajoch a monitorovaní je založená. Správu berie obecné zastupiteľstvo na vedomie.

Tabuľka Časový harmonogram monitorovania a hodnotenia Programu rozvoja

Hodnotenie	Časový plán	Periodicita/dôvody
Priebežný monitoring	2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030	z dôvodu aktualizácie Programu rozvoja
Operatívny monitoring	podľa realizácie projektov	
Priebežné hodnotenie časti programu rozvoja	2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030	
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených priorít a potreby iných cieľov
Záverečné hodnotenie	v závere platnosti Programu rozvoja obce	

Zdroj: vlastné spracovanie

25. KOMUNKÁCIA PROGRAMU ROZVOJA

- (1) Starosta, ako zástupca obce, bude zabezpečovať zverejnenie hodnotiacich správ pre obyvateľov a ostatné zainteresované strany na verejných zasadaniach obecného zastupiteľstva a na webovej stránke samosprávy. Týmto spôsobom sa zabezpečí, že verejnosť bude pravidelne informovaná o pokroku implementácie Programu rozvoja obce, o aktuálnych projektoch a o možnostiach získania nenávratných finančných prostriedkov v rámci partnerstva s obcou. Starosta je zodpovedný za komunikáciu s poslancami aj s verejnosťou.

26. AKČNÝ PLÁN NA ROKY 2018 - 2019

Tabuľka Akčný plán 2025 - 2026

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Priorita 1			
Opatrenie 1.1.2			
Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci			

Aktivita Výstavba obecných bytov v bytovom dome	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Opatrenie 1.3.1 Budovanie zázemia sociálneho zabezpečenia v obci			
Aktivita Vybudovanie, modernizácia a údržba centra poskytovania sociálnych a zdravotníckych služieb s dennou starostlivosťou	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Materiálne zabezpečenie a interiérové vybavenie centra poskytovania sociálnych a zdravotníckych služieb s dennou starostlivosťou	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Vybudovanie, materiálne zabezpečenie a modernizácia centra a poskytovanie kvalitných sociálnych a zdravotníckych služieb pre starších ľudí, odkázaných na stálu starostlivosť	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Vybudovanie a materiálne zabezpečenie domova dôchodcov rodinného typu	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Opatrenie 1.3.2 Modernizácia a rozvoj základnej infraštruktúry služieb			
Aktivita Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia prevádzky obecných služieb	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných

			prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Modernizácia a rekonštrukcia domu nádeje	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Modernizácia a rekonštrukcia budovy obecného úradu	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Modernizácia interiérového vybavenia Obecnej knižnice	2020 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Opatrenie 1.3.5 Rozvoj záujmovej činnosti, športových aktivít a kultúrnych podujatí			
Aktivita Výstavba a modernizácia multifunkčného ihriska	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Výstavba, modernizácia a údržba detského ihriska a futbalového ihriska	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Výstavba a modernizácia amfiteátra	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných

			finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Prestavba, modernizácia a údržba kultúrneho domu	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Priorita 2			
Opatrenie 2.1.1 Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry obce			
Aktivita Vysporiadanie pozemkov pod miestnymi komunikáciami a chodníkmi	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Výstavba, oprava a rekonštrukcia chodníkov	2019 - 2022	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Vybudovanie spojnice Oravské Veselé Sihelné	2020 - 2022	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Opatrenie 2.1.3 Zlepšenie vzhľadu obce a zvyšovanie atraktivity verejných priestranstiev			
Aktivita Výstavba a rekonštrukcia oplotenia obecných budov, pozemkov, cintorína	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%

Aktivita Nákup pomocných pracovných strojov a zariadení na údržbu verejných priestranstiev v obci	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Výsadba a údržba zelene v obci s ambíciou zväčšiť celkovú plochu zelene v obci	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Opatrenie 2.2.1 Výstavba, rozvoj a modernizácia technickej infraštruktúry			
Aktivita Vysporiadanie pozemkov obecného cintorína	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Podpora obce pri zavádzaní optických káblov a výstavbe televíznych a telekomunikačných prijímačov a internetová a rádiokomunikačných sietí	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Priorita 3			
Opatrenie 3.1.3 Modernizácia technického a technologického zázemia obecného úradu A online dostupnosť služieb a portálov verejnej správy občanom a podnikateľom			
Aktivita Nákup softwaru pre komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov

Nákup aplikačného softwaru na zabezpečenie elektronických služieb pre občanov v obci			a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Modernizácia a zvýšenie kapacity internetového pripojenia v priestoroch obecného úradu	2019 - 2021	Obec, starosta	S využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%

Zdroj: obec Oravské Veselé, 2018

27. FINANČNÁ ČASŤ

- (1) Schválený Program rozvoja obce Oravské Veselé je flexibilný dokument, ktorý môže byť obohatený o nové Aktivity a Opatrenia, alebo naopak, niektoré Aktivity a Opatrenia môžu byť zrušené. Tento program slúži ako rozvojový nástroj pre obec, jej obyvateľov a podnikateľské prostredie. Vykonateľnosť jednotlivých Aktivít a Opatrení, ako aj dosiahnutie stanovených Cieľov, bude závisieť od viacerých faktorov, pričom najzásadnejším je finančná náročnosť prioritných oblastí. Ďalším dôležitým aspektom sú zložité vlastnícke vzťahy v obci. Aktívne zapojenie obyvateľov do rozvoja obce predstavuje pridanú hodnotu pri realizácii jednotlivých Aktivít. Realizátormi Programu rozvoja obce Oravské Veselé sú nielen samospráva, ale aj obyvatelia, miestni podnikatelia, záujmové skupiny a štátna správa, pričom sa pri jednotlivých opatreniach plánuje viaczdrojové financovanie vedľa rozpočtu obce.
- (2) Riadenie realizácie Programu rozvoja zabezpečuje manažment obce, ktorý sa opiera o orgány obce. Raz ročne sa zástupcovia obce zameriavajú na vyhodnotenie realizácie Programu rozvoja a Akčných plánov za uplynulý rok, pričom súčasne dohodnú Akčné plány na nasledujúci rok.
- (3) Program rozvoja obce, ako strednodobý dokument, je možné kedykoľvek aktualizovať. Cieľom tejto aktualizácie je identifikovať vývojové tendencie a udalosti v obci a prispôbiť ich tak, aby sa nezmenila základná vízia, priority a ciele. Na zabezpečenie stability sa odporúča vykonávať aktualizácie v pravidelných časových intervaloch, ktoré nadväzujú na ročné hodnotenie. Komplexná aktualizácia Programu rozvoja sa uskutoční pred skončením platnosti súčasného dokumentu.
- (4) Program rozvoja obce je zverejnený na webovej stránke obce, čím je prístupný obyvateľom, podnikateľom a širokej verejnosti. Nezaoberá sa a ani neovplyvňuje životné prostredie.

28. SCHVÁLENIE PROGRAMU ROZVOJA OBCE

Dokument	Program rozvoja obce Oravské Veselé Štruktúra dokumentu: Úvod: táto časť dokumentu obsahuje obsah dokumentu podľa jednotlivých kapitol, stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy pro, stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia a stručný popis inštitucionálneho a časového zabezpečenia spracovania pro; Analytická časť: táto časť dokumentu obsahuje komplexnú analýzu súčasného stavu územia; je členená na analýzu vnútorného prostredia, analýzu vonkajšieho prostredia, hodnotenie rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov a zhodnotenie súčasného stavu územia (swot); Strategická časť: táto časť dokumentu obsahuje víziu územia, formuláciu a návrh stratégie, a výber a popis strategických cieľov v jednotlivých oblastiach rozvoja; Programová časť: táto časť dokumentu obsahuje konkrétne opatrenia a aktivity vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám a súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt; Realizačná časť: je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja formou akčných plánov; Finančná časť: obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce; Záver: obsahuje finalizáciu dokumentu a jeho predloženie na schválenie;
Spracovanie	Forma spracovania: Program rozvoja obce Oravské Veselé je spracovaný „na kľúč“ s podporou reprezentantov zúčastnených na jeho tvorbe a spracovaní. Pri spracovaní Programu rozvoja je použitá kombinácia expertnej a komunitnej metódy, kde návrhy častí Programu rozvoja boli doplňované, pripomienkované poslancami s cieľom dosiahnuť maximálnu dohodu o rozvoji obce. Zdrojom informácií bol obecny úrad, Štatistický úrad, katastrálny odbor okresného úradu a ďalšie. Spracovatelia vychádzali z poznatkov od manažmentu obce, využili

	získané iniciatívne návrhy zo stretnutí s riadiacou skupinou a s pracovnou skupinou. Program rozvoja obce je v súlade s koncepčnými dokumentmi vyššieho územného celku aj v súlade s aktuálnou legislatívou. Obdobie spracovania: Plán rozvoja obce bol spracovaný v období júl – október 2024 Riadiaca skupina: Pozostáva z 2 členov a k príprave programu rozvoja obce sa členovia riadiaceho tímu stretli 2x. Pracovná skupina: Pozostáva z 4 členov a k príprave programu rozvoja sa členovia pracovnej skupiny stretli 3x. Náklady na spracovanie: Program rozvoja obce bol spracovaný v nadväznosti na zmluvu o dielo medzi obcou Oravské Veselé a spracovateľom za dohodnutú cenu za dielo.
--	---

Zoznam použitých skratiek

PHSR – Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja

PRO – Program rozvoja obce

29. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- (1) Na tomto Pláne hospodárskeho a sociálneho rozvoja Obce Oravské Veselé sa uznieslo Obecné zastupiteľstvo v Oravskom Veselom, dňa2024 a schválilo ho uznesením č./2024.
- (2) Nadobudnutím účinnosti tohto Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Obce Oravské Veselé sa zrušuje a nahrádza Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Obce Oravské Veselé, ktorý bol schválený uznesením pod č. 3/2019 dňa 13.03.2019.
- (3) Tento Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Obce Oravské Veselé nadobúda účinnosť od 01.01.2025.

Ing. Albín Maslaňák, v. r.
starosta obce Oravské Veselé